Förvaltning: Utbildningsförvaltningen (UF)

Ansvarig handläggare: Maria Jacobsson och Ebba Gordon Hultsjö

Diarienummer: UN2025/93

Datum: 2025-02-20

Lokalbehovsplan 2024, version 2

Planering för perioden 2026–2035

Utbildningsnämnden

Underlag till Lokalförsörjningsplan 2025

Visualisering nya Westerlundska gymnasiet

ENKÖPINGS KOMMUN

Innehållsförteckning

1. Inledning 3
1.1 Syfte 4
1.3 Lokalplanering 5
2. Förutsättningar 7
2.1 Lagar 7
2.2 Kommunens vision och mål 8
2.3 Ramprogram och funktionsprogram 9
2.4 Befolkningsprognos och historiskt utfall 9
2.5 Översiktsplan 11
2.6 Energimål 11
3. Förskola 13
3.1 Övergripande 13
3.2 Verksamheter och lokaler - nuläge, behov och planerade åtgärder 16
3.3 Framtida utveckling och pågående projekt 34
4. Grundskola 37
4.1 Övergripande 37
4.2 Verksamheter och lokaler - nuläge, behov och planerade åtgärder 41
4.3 Framtida utveckling och pågående projekt 54
5. Gymnasium 57
5.1 Övergripande 57
5.2 Verksamheter och lokaler - nuläge, behov och planerade åtgärder 58
6. Vuxenutbildningscentrum 60
6.1 Övergripande 60
6.2 Verksamheter och lokaler - nuläge, behov och planerade åtgärder 60
7. Sammanvägd behovsbedömning 61
7.1 Åtgärdsförslag till Investeringsplan 2026-2035 61
7.2 Troliga uppsägningar i samband med lokalförändringar 63

7.3 Konsekvenser om förslagna investeringar inte prioriteras 64
7.4 Samverkansmöjligheter 65
Bilaga Markbehovsplan för utbildningsnämndens lokalförsörjning 66

1. Inledning

Enligt kommunens ”Policy för lokalförsörjning” (KS2017/743) ska det lokalstrategiska arbetet eftersträva hög lokaleffektivitet och god ekonomisk hushållning av de gemensamma resurserna. Detta görs genom att arbeta för ändamålsenliga lokaler till lägsta kostnad över tid, där kostnad och nytta är i balans. Lokalåtgärder och investeringar utgör stor del i både verksamheters och hela kommunens ekonomi och därför bör varje åtgärd noga bedömas och analyseras innan beslut.

För att nå detta tar utbildningsnämnden (fram till januari 2025 utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden) fram en lokalbehovsplan för sina respektive verksamhetsområden: förskole-, grundskole-, gymnasie- samt vuxenutbildning. Dokumentet utgör underlag till kommunens lokalförsörjningsplan, vilken i sin tur är ett prioriteringsstöd till den årliga budget- och planeringsprocessen. Både lokalbehovsplanen och lokalförsörjningsplanen är strategiska dokument som skrivs för en tioårsperiod (2026–2035) och revideras varje år.

Grunden för lokalbehovsplanen är kommunens utveckling baserat på bostadsplaner och befolkningsprognos (2024), liksom befintligt lokalbestånds skick och hur verksamheterna nyttjar dessa lokalresurser. Även de förändringar i omvärlden som ger nya krav och regelverk på verksamheterna, förnyade arbetssätt och ansvarsområden, med mera, utvecklar verksamheterna samt därmed deras lokalbehov och tas i beaktning i lokalbehovsplanen.

Beslut om investeringar i form av ny, om- och tillbyggnad innebär ett långsiktigt ekonomiskt åtagande där det är av största vikt att satsat kapital värdesäkras. För hållbara lokallösningar ska strävan vara att ta hänsyn till människa, miljö, ekonomi, verksamhet och teknik samtidigt genom utveckling av nya arbetssätt, flexibla lösningar och samnyttjande av lokaler.

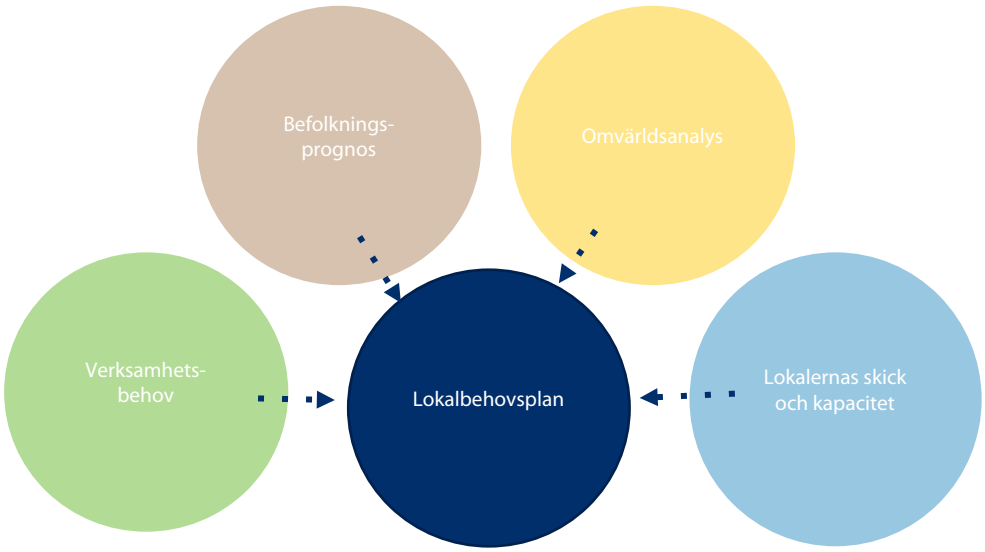

Flera olika faktorer baserat på nuläge, förutsättningar och framtida utveckling resulterar i verksamheternas lokalbehov och därmed Lokalbehovsplan.

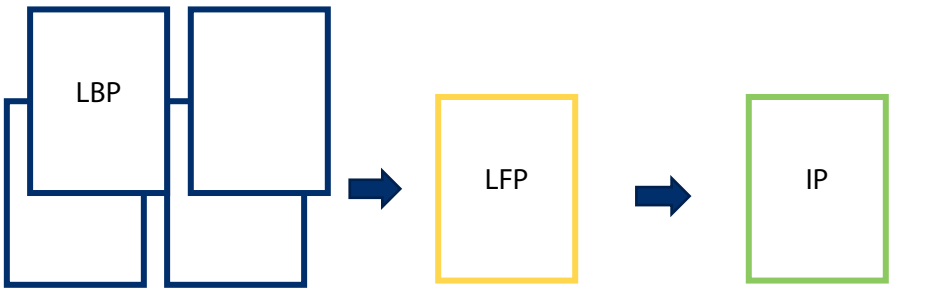

Processbild över lokalförsörjningsprocessen kring investeringar.

1.1 Syfte

Syftet med lokalbehovsplanen är att styra mot en effektiv lokalanvändning inom ramen för en god ekonomisk hushållning samt vara ett prioriteringsstöd för lokalförsörjningsplanen och förslag till framtida investeringsplan. Med lokaleffektivitet menas att lokalanvändarna har ändamålsenliga lokaler till lägsta kostnad över tid där kostnad, hög nyttjandegrad och nytta är i balans för kommuninvånare och andra brukare.

Dokumentet syftar till att tydliggöra hur utbildningsförvaltningens verksamhetslokaler behöver vidareutvecklas för att möta det förändrade behovet samt säkerställa platser för de barn, elever och studenter som använder förvaltningens lokaler.

1.3 Lokalplanering

Det löpande arbetet under året behöver ske enligt en strukturerad och dokumenterad process som medger god samordning mellan berörda parter och tar hänsyn till fysisk planering, verksamhetsplanering och ekonomisk planering. För enskilda projekt behöver det finnas tydlig vision, effektmål (vad vill verksamheten uppnå på sikt), flöden, samband och ekonomiska kalkyler.

Utöver enskilda investeringsprojekt genomförs även lokalanpassningar av olika slag löpande under årets gång. Det här kan exempelvis vara upprustning av utemiljö, tillgänglighetsanpassningar, omorganisationer i verksamhet som kräver förändrade lokaler, eller utökningar av säkerhet. För detta finns årligen en investeringssumma som fördelas i samråd med verksamhet, lokalsamordnare, och förvaltare på mindre eller mellanstora åtgärder.

Under året inkommer önskemål och behov som sedan bedöms utifrån kriterierna att nå goda ändamålsenliga lokaler med ekonomi och nytta i balans. Det befintliga lokalbeståndet ses kontinuerligt över och anpassas för att kunna öka kapaciteten vid behov.

Det behöver också finnas beredskap för att med kort varsel kunna ta emot nyanlända barn och/eller elever, samt barn och/eller elever som eventuellt drabbas av nedläggning av förskolor/skolor med enskild huvudman. Detta betyder att lokalplaneringen behöver balanseras mellan ett kort perspektiv med temporära lösningar och ett längre med permanenta lösningar.

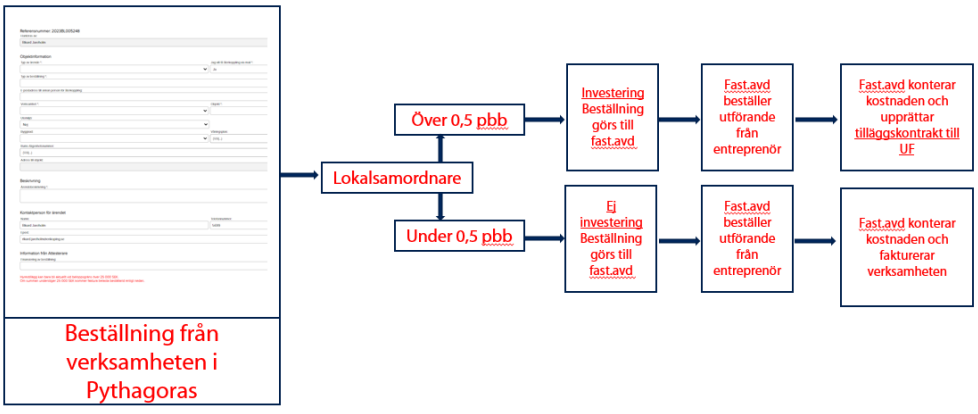

Processkarta för verksamhetens anpassningsbeställning.

1.3.1 Ny fastighets- och lokalförsörjningsstrategi

PwC har under 2023 på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Enköpings kommun genomfört en granskning av kommunens investerings-, underhålls- respektive lokalförsörjningsprocess. Rapporterna lyfter bland annat fram en rekommendation till kommunstyrelsen att ta fram en fastighetsstrategi som inkluderar fastighetsunderhåll. Verksamheten Fastighet på samhällsbyggnadsförvaltningen har därför under 2024 arbetat med att ta fram ett styrande dokument som samlar principerna för det strategiska arbetet. Detta inkluderar principer för äga eller hyra, fastighetsägaransvaret och interhyresavtal, affärsplan per fastighet med fastighetsunderhåll och fastighetsdrift tydligt kopplat till övrig långsiktig strategisk planering, hållbarhet och miljö, samt pekar på vikten av en tydlig process med att ta fram lokalbehovsplaner per verksamhetsnämnd och en kommunövergripande fastighets- och lokalförsörjningsplan. Arbetet med att förankra den nya strategin pågår under 2025 och beslut planeras preliminärt tas under året.

1.3.2 Uppdaterad lokalförsörjningsprocess

Årshjulet för lokalförsörjningsprocessen har under 2024 och kommer under 2025 att förändras. Det tidigare lokalförsörjningshjulet har utgått ifrån att befolkningsprognosen levereras i maj och lokalbehovsplanerna godkänns i september. Under 2024 flyttades leveransen av prognosen från maj till oktober/november. Detta innebar att Lokalbehovsplan 2024 som godkändes i september av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden utgick ifrån befolkningsprognos 2023. Sen dess har en ny befolkningsprognos kommit vilket har inneburit ett behov av vissa förändringar i lokalplaneringen. För att rätt underlag ska finnas till Lokalförsörjningsplan 2025 som planeras för beslut under senvåren 2025 så har utbildningsnämnden tagit fram en Lokalbehovsplan 2024, version 2. Detta innebär att Lokalbehovsplan 2025 utgår och nästa nya plan är Lokalbehovsplan 2026.

En ytterligare förändring är hur befolkningsprognosen levereras. Befolkningsprognosen 2023 levererades med en delområdesprognos från 2022-2040. Detta var ett undantag jämfört med tidigare år då befolkningsprognosen endast levererats för de närmsta 10 åren. För befolkningsprognos 2024 gick leveransen tillbaka till tidigare upplägg med en befolkningsprognos 2023-2033 som även redovisas per delområde, samt en kommunprognos för totala befolkningen från 2023-2040.

2. Förutsättningar

Alla utbildningsförvaltningens lokaler ska vara ändamålsenliga, säkra, ha låg miljöpåverkan, kunna utnyttjas effektiv, och produceras till lägsta möjliga kostnad över tid.

Lokalerna som utbildningsförvaltningen disponerar ska vara av god kvalitet både inomhus och utomhus. De ska vara flexibla och utformas så att de upplevs trygga och de ska vara utformade på ett sådant sätt att de skapar bästa förutsättningar för att motverka kränkningar och mobbning. Lokalerna ska vara en mötesplats för gemenskap, vara redo för kommande befolkningsökning och möjliggöra tillgänglighet för alla. Lärmiljön ska även ha en bred repertoar av metoder och lösningar för att nå kunskap och utveckla lärande och kreativitet.

2.1 Lagar

2.1.1 Barnkonventionen

Barnkonventionen antogs av FN 1989 och är sedan 1 januari 2020 lag i Sverige.

Den definierar vilka rättigheter som gäller för barn i hela världen.

Fyra huvudprinciper gäller:

1. Alla barn och ungdomar ska behandlas lika
2. Barns bästa ska beaktas i alla åtgärder som berör dem
3. Barn har rätt att överleva, leva och utvecklas
4. Barn ska få komma till tals i alla frågor som rör dem och barn och unga ska ha möjligheter att påverka

Detta innebär att barn och ungas perspektiv ska vara en naturlig del i byggandet och ges möjlighet till inflytande i planeringen av de byggnader och den utemiljö som de vistas i en stor del av sin vakna tid.

2.1.2 Skollagen

Enligt skollagen ska verksamheten ha de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Hemkommunen är skyldig att tillhandahålla en plats i skolan för alla barn i kommunen som har rätt till utbildning och som inte fullgör sin skolgång på annat sätt.

2.2 Kommunens vision och mål

2.2.1 Enköpings vision 2030

Visionen för Enköpings kommun är att skapa en tillvaro där kommunens invånare upplever att ”Enköping är inspirerande med en livsmiljö där alla kan utveckla sitt allra bästa jag”. Visionens tre inriktningar har bärighet på lokalbehovet på olika sätt:

- *Självklar livskvalitet:* Bästa möjliga livskvalitet eftersträvas oavsett ålder, samt delaktighet och inflytande. Livskvalitet inkluderar utbildningslokaler från förskola till vuxenutbildning som möjliggör och bidrar till livslångt lärande.
- *Attraktivast i regionen:* Innebär bland annat att erbjuda ändamålsenliga utbildningslokaler.
- *En hållbar omvärldsaktör:* Kommunen hushållar med mark- och materialresurser genom att planera så yteffektiva lokaler som möjligt. Exempelvis eftersträvas samnyttjande av ytor så långt det är möjligt. Klimatpåverkan minimeras genom miljövänliga materialval och energisnåla byggnader, liksom geografisk placering av tomter för kommunal service i lägen som uppmuntrar till användning av kollektivtrafik.

2.2.2 Kommunfullmäktiges långsiktiga plan 2024–2027

På en övergripande nivå är det kommunfullmäktiges långsiktiga plan som styr och prioriterar utvecklingen. Den övergripande målbilden är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i, vilket görs genom mål om *samhörighet, självständighet och stolthet.*

Planens fyra fokusområden för att möta framtiden, har bärighet på lokalbehovet:

- *Ökat fokus på barn och unga:* Goda och ändamålsenliga lokaler till förskola, skola och gymnasium bidrar till att skapa trygg uppväxt oavsett familjens socioekonomiska status.
- *Kompetensförsörjning:* Lokaler för Komvux, svenska för invandrare (SFI) och yrkesutbildningar bidrar till kompetensförsörjning inom såväl kommun som privat sektor. För att vara en attraktiv arbetsgivare, behöver kommunens lokaler erbjuda en god arbetsmiljö.
- *Näringsliv:* Utbildningsförvaltningens lokaler tillsammans med utbildningslokaler för de fristående förskolor och friskolor som finns i kommunen skapar tillsammans kapaciteten. Även om kommunens lokalförsörjning fokuserar på lokaler för verksamheter i egenregi,

behöver den ta hänsyn till de privata verksamheterna och vid behov se över mark för skollokaler även på privatägd mark.
- *Brott mot välfärden:* Lokaler planeras generellt för att vara säkra och trygga och därmed minska möjligheter till mindre brott såsom skadegörelse.

2.2.3 Utbildningsnämndens utvecklingsmål för 2025-2026

I utbildningsnämndens utvecklingsmål 2025-2026 specificerar de fyra utvecklingsområden:

- Ökad framtidstro hos barn och ungdomar.
- Öka andelen elever som når behörighet till gymnasieskolan
- Öka andelen elever som fullföljer sin utbildning i gymnasieskolan
- Öka andelen språkinsatser till utrikesfödda

För att nå dem behövs ändamålsenliga lokaler som skapar förutsättningar för en trygg miljö med god studiero.

2.3 Ramprogram och funktionsprogram

Som ett stöd i arbetet av utformning av utbildningsförvaltningens lokaler pågår ett arbete med att ta fram ett funktionsprogram för förskola (uppdatering gällande ramprogram) respektive grundskola. Programmen ska visa på de kvalitéer och funktioner som är viktiga att tillskapa och utveckla både vid om- och nybyggnation. Underlag till programmen tas fram kontinuerligt tillsammans med alla berörda parter.

2.4 Befolkningsprognos och historiskt utfall

Befolkningsprognosen utgår från antaganden om antal födda, antal döda samt antal in- och utflyttare till kommunen. År 2023 hade Enköpings kommun 48 292 invånare. Enligt kommunprognos 2024 kommer Enköpings kommun ha cirka 54 500 tusen invånare år 2033, och cirka 59 700 år 2040.

För att kunna planera lokalbehovet arbetar utbildningsförvaltningen utifrån befolkningsprognosen och kommunprognosen som kommer att presenteras i oktober/november varje år. Befolkningsprognos 2024 levererades för de närmsta 10 åren (2023-2033) och delas även upp i delområdesprognoser utifrån placeringsområden. Kommunprognosen levererades mellan åren 2023-2040 där befolkningsökningen efter befolkningsprognosens slut (2033) beräknas utifrån ett schablonantagande fördelat jämt på varje år. Observera att ju längre fram i tiden vi kommer desto mer osäker blir prognosen.

Kommunprognosen

Tabellen nedan visar på antal personer, utifrån ålder för förskola till gymnasiet, som enligt kommunprognosen beräknas att finnas i Enköpings kommun, samt vilken förändring som sker. Då kommunprognosen avrundar siffror och är mer generell så kommer nedan siffror ej stämma överens exakt med de siffror som redovisas i delområdesprognoserna.

Ålder	2023	2028	2033	Förändring 2023-2033 (%)	2040	Förändring 2033-2040 (%)
0	455	481	578	123 (27%)	638	60 (10,2%)
1-5*	2 931	2 673	3 027	96 (3,3%)	3 454	427 (14,1%)
6-12	4 351	4 597	4 534	183 (4,2%)	5 079	545 (12%)
13-15	1 807	1 924	2 179	372 (20,6%)	2 166	-13 (-0,6%)
16-18	1 716	1 887	2 059	343 (20%)	2 106	47 (2,3%)

*Notera att antalet gäller antal barn i förskoleåldern och räknar inte in att ett visst antal inte går i förskolan. Detta redovisas i barnprognosen, kapitel 3.1.2.

Barnprognos och elevprognos

Befolkningsprognosen i kombination med analys av retroaktiv prognos och faktiskt antal inskrivna bildar prognosen av hur många barn och elever som kommer att behöva platser – barn- respektive elevprognos, och redovisas i planen i tabeller enligt nedan.

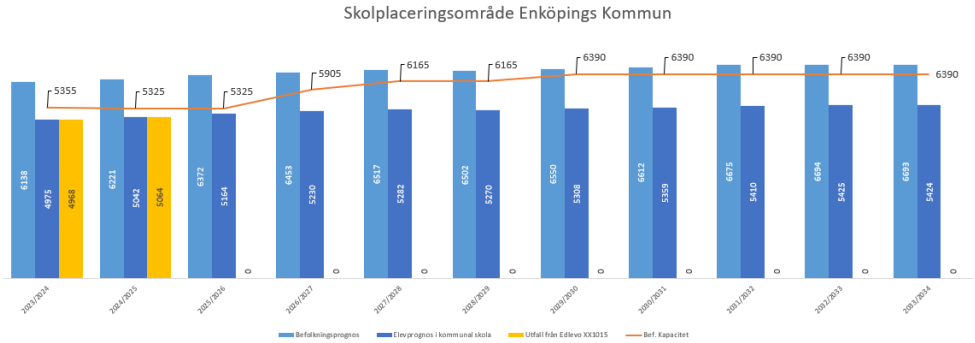

Exempel - Prognos över elevprognos för kommunal grundskola i hela Enköpings kommun.

Ljusblå: Alla unga från 6-15 år som beräknas bo i området enligt befolknings- och bostadsutvecklingsprognosen.
Gul: Antal inskrivna på grundskolor (enbart kommunala) den 15e maj för respektive år.
Mörkblå: Beräknad prognos utifrån befolkningsprognosen och det historiska utfallet (antal inskrivna).
Orange linje: Befintlig och kommande kapacitet.

2.5 Översiktsplan

Det finns flera olika faktorer som måste tas hänsyn till i planeringen av framtida lokalbehov. Förutom att noggrant följa befolkningsutvecklingen i olika delar av kommunen så behöver lokalplaneringen ta hänsyn till kommunens översiktsplanering. Beroende på hur bostadsområden byggs och hur fristående aktörer etablerar eller avvecklar sig förändras kommunens behov.

Detaljplanearbete för etablering av bostäder pågår i alla placeringsområden. Nedan är en lista över de bostäder som är beräknade i befolkningsprognosen (2023-2033). Utöver dessa finns fler bostäder i bostadsportföljen, men dessa är ej medräknade då de har en osäkerhet om de kommer att byggas.

I kommunprognosen från år 2033-2040 beräknas 400 bostäder av den totala bostadsportföljen byggas varje år. Dessa är dock schabloner, ej uppdelade per områden eller specificerade per bostadstyp.

Placeringsområde	Antal bostäder 2023-2033
Bergvreten	637
Enögla	818
Korsängen	886
Munksundet	21
Romberga	462
Skolsta	174
Hummelsta	39
Lillkyrka	31
Grillby	65
Fjärdhundra	65
Örsundsbro	168

2.6 Energimål

EU:s klimatpolitik påverkar arbetet med energieffektiviseringar via Energy Efficiency Directive (EED) och Energy Performance Building Directive (EPBD). Direktivet sätter krav på energieffektivisering inom offentlig sektor på både nya och befintliga byggnader, samt montering av solceller. För att arbeta med detta jobbar samhällsbyggnadsförvaltningen med ett projekt kallat EnOff. Inom EnOff har ett antal objekt valts ut där energikartläggningar och eventuella åtgärder kommer att genomföras. Även drifttider ses över så att ventilationen inte står på när byggnaden står tom.

För utbildningsförvaltningens lokaler ingår energikartläggningar och eventuella åtgärder för bland annat Rombergaskolan, Fjärdhundraskolan, Korsängsskolan, Grillbyskolan, Lillkyrkaskolan, Bergvretenskolan, Skolstaskolan, Gröngarns förskola, Gånsta förskola, S:t Illiansskolan, Salnecke förskola.

3. Förskola

Grillby förskola. Typförskola byggd 2021.

3.1 Övergripande

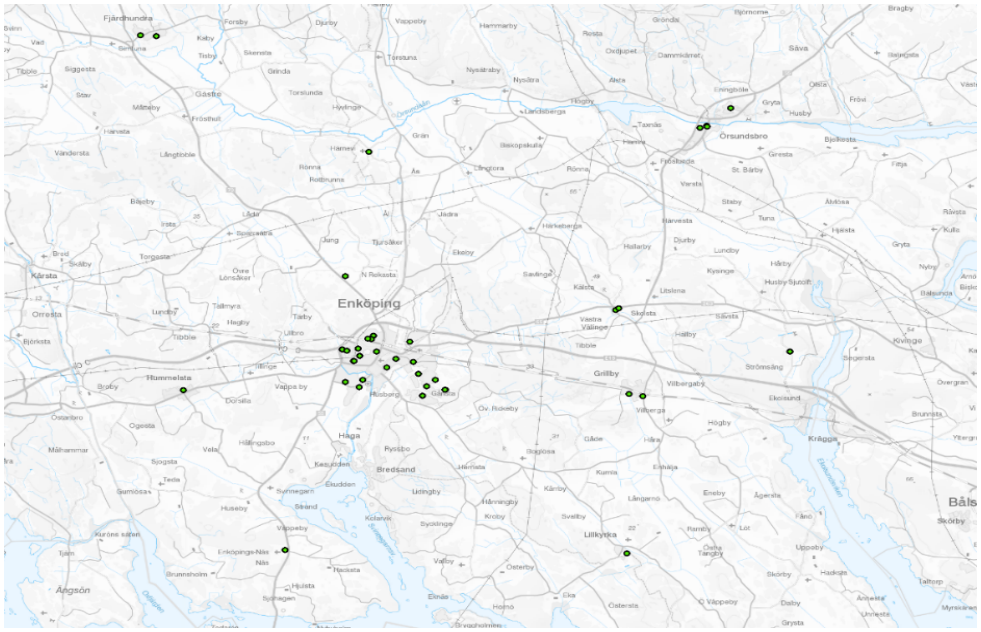

Bilden visar lokalisering av privata och kommunala förskolor i kommunen.

Enköpings kommun har 19 förskolor som bedrivs i både inhyrda och kommunalt ägda lokaler. Det finns även en förskola med kväll-, natt-, och helgverksamhet, samt en öppen förskola, som också bedriver uppsökande verksamhet, i kommunal regi. I och med att Enköpings kommun är ett finskt

förvaltningsområde finns det även en finsktalande grupp. Utöver det finns det 22 fristående förskolor i kommunen. Sett till antal barn är förhållandet att ca 65% av de inskrivna barnen går i kommunala förskolor och ca 35% på fristående förskolor.

Byggnaderna varierar i skick och ålder där de äldsta är byggda på 1980-talet och den senaste 2022. De senaste förskolorna är byggda enligt en framtagen typförskola för att effektivisera projekteringsprocessen och utveckla verksamheten.

En preliminär beräkning visar på nio förskolor som behöver ersättas eller totalrenoveras inom tio år. För dessa föreslås fyra stycken att ersättas med en nybyggnation, och fem stycken renoveras. Tre av fyra förskolor som planeras att ersättas påverkas av lokaler med tillfälligt bygglov. I valet mellan renovering och ersättning måste renoveringskostnaden vägas mot livslängden på byggnaden, i jämförelse med kommunens möjlighet att investera i en nybyggnation. Det måste också finnas en planerad förberedelse för ersättningar för att inte hamna i akuta situationer med kostsamma och kortsiktiga lösningar såsom inhyrda paviljonger.

3.1.1 Kapacitet

Typförskolorna är byggda för att ha en kapacitet på 160 barn. Den kapaciteten är beräknad utifrån att alla grupper kan vara 20 barn, vilket är grupper för äldre barn. Med en jämn fördelning av äldre och yngre barn med mindre barngrupper och en undervisning utifrån dagens pedagogik blir verksamhetskapaciteten närmre 144 barn.

För varje placeringsområde nedan kapitel redovisas den maximala kapaciteten som är möjlig, exempelvis 160 barn i typförskolorna. I redovisningen av varje placeringsområdets kapacitet inkluderas även de fristående förskolorna för att ge en bättre bild av hela området.

På vissa förskolor har kapaciteten temporärt ökats genom att lägga till en förskolebuss. De har en kapacitet på ca 20-22 barn och organiseras som en avdelning på en befintlig förskola där barnen hämtas på morgonen och lämnas på eftermiddagen. Bussarna kan placeras på de förskolor som har angöringsytor där bussen kan hämta och lämna på ett säkert sätt. Då förskolebussarna ses som ett temporärt sätt att öka kapaciteten, och den ökningen inte längre behövs, så har de tagits ur bruk i tre etapper. En avvecklades 2023, två stycken under 2024, och de resterande tre planeras att tas ur bruk under 2025.

3.1.2 Befolkningsutveckling och barnprognos

I barnprognosen för de kommande tio åren från 2023-2033 ser vi att behovet av antal förskoleplatser kommer att sjunka för att sedan öka igen 2029. 2032 är det tillbaka till behovet för nuvarande antal förskoleplatser. Alltså sker ingen större ökning inom de närmsta 10 åren. Barnprognosen (mörkblå stapel) baseras på befolkningsprognosen (ljusblå stapel) och det historiska utfallet som tar i beaktning både antal inskrivna och procentuell fördelning av antal barn för varje årskull.

Den faktiska tillväxten visar att det generellt sker en större ökning av antal barn i förskolan i centrala Enköping än vad prognosen säger. Detta beror på flödet mellan upptagningsområden och att fler familjer väljer en förskola i tätorten Enköping i stället för i kransorterna där de blivit placerade.

Prognosen för förskolor räknar även med kapaciteten på de fristående förskolorna för att få en mer rättvis bild av nuläget.

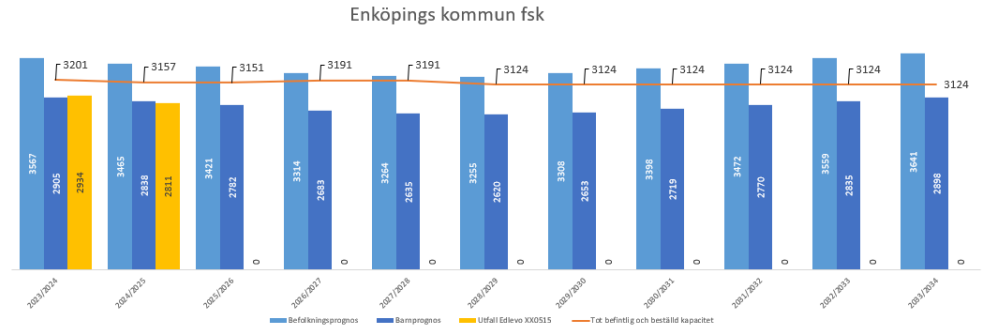

Befolkningsutveckling barn i förskoleåldern totalt i Enköpings kommun för perioden 2023-2033. Obs! Fristående förskolor är inkluderat i grafen.

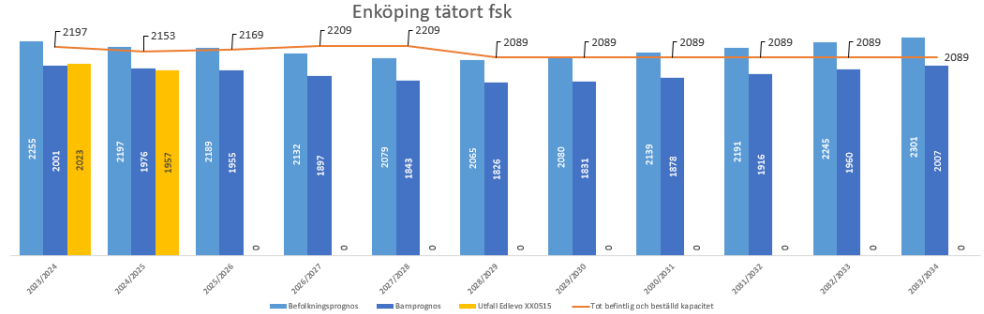

Befolkningsutveckling barn i förskoleåldern i Enköpings tätort för perioden 2023-2033. Obs! Fristående förskolor är inkluderat i grafen.

Notera en ändring i redovisning från Lokalbehovsplan 2024. Den ljusblå stapeln visade ett lägre antal i Lokalbehovsplan 2024 jämfört med Lokalbehovsplan

2024, version 2. Detta är för att tidigare tabeller visade inte den faktiska befolkningsprognosen i den ljusblå stapeln, utan justerad befolkningsprognos där ett antagande kring hur många av barnen skulle gå i förskolan redovisades. I ändringen redovisar nu den ljusblå stapeln enbart befolkningsprognosen i området och den mörkblå stapeln (barnprognos) en beräkning av hur många som behöver en förskoleplats.

3.2 Verksamheter och lokaler - nuläge, behov och planerade åtgärder

3.2.1 Bergvretens placeringsområde

Området har två kommunala och tre fristående förskolor.

Gånsta förskola är byggd 1989 och nyligen renoverad, 2021.

Åkersbergs förskola är relativt nybyggd, 2014, och sitter ihop med Åkersbergs äldreboende. Förskolan och äldreboendet delar på matsal- och kökslokaler. För att temporärt öka kapaciteten har förskolan kompletterats med en förskolebuss som tas ur bruk sommaren 2025.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Åkersberg fsk	K	126 (exkl. buss)	140
Gånsta fsk	K	77	76
Robinson Tellus	P	150	120
Skogsviolens fsk	P	28	30
Lärkans fsk	P	30	31
Summa		406	397

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Bergvretens placeringsområde.

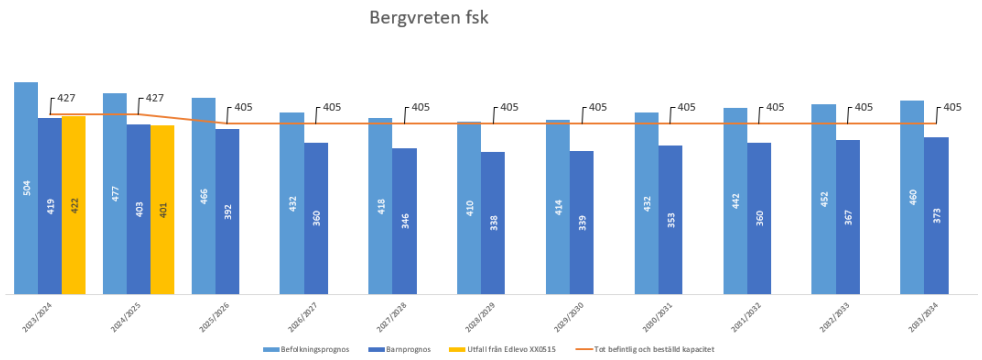

Figuren visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033. Notera att under 2023 öppnades den pedagogiska omsorgsverksamheten Solrosen som stängde 2024, samt att Åkersbergs förskolebuss har tagits ur bruk 2025 i den redovisade kapaciteten.

Lokalernas skick

Gånsta förskola

Gånsta förskola renoverades under 2021 på grund av mögelskador. I samband med renoveringen byttes olika typer av riskkonstruktioner ut. Det här innebär att förskolan beräknas kunna stå i minst 15år eller mer innan någon större renovering behöver genomföras igen. I samband med renovering genomfördes också mindre ombyggnationer.

Åkersberg förskola

Åkersberg förskola byggdes 2014 och lokalerna är i gott skick. Trots den fina och stora utemiljön finns behov av underhåll och anpassningar då material valda vid nybyggnationen inte har varit beständiga.

Planerade förändringar

<u>Permanenta:</u>

Åkersbergs förskola

Ett led i att hantera det lägre behovet av förskoleplatser de närmsta åren är att förskolebussen ur bruk till sommaren 2025.

3.2.2 Enögla placeringsområde

I området finns idag tre kommunala och tre fristående friskolor.

Enögla förskola bedrivs i paviljonger som uppfördes år 2017. Paviljongerna är inhyrda med temporärt bygglov till 2027, och som längst 2032. På Enögla förskola finns också en finsktalande grupp i och med att kommunen är finskt förvaltningsområde.

I anslutning till Enögla förskola ligger kommunens öppna förskola sen 2019, som även bedriver uppsökande verksamhet. Öppna förskolan ligger i kommunens egenägda paviljong från 1980-talet med permanent bygglov.

Sagogrändens förskola bedrivs i EHB:s lokaler. I dessa lokaler finns även kväll-/natt och helgverksamhet, Nattugglan.

Kraftens förskola ligger i lokaler vid Enöglaskolan, framtida Lillsidanskolan, som just nu är under byggnation. Lokalerna är från 1968. I Kraftens förskolas lokaler har det fram till augusti 2024 även bedrivits Svalans asylförskola. För att temporärt öka kapaciteten har förskolan kompletterats med en förskolebuss som tas ur bruk sommaren 2025.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Enögla fsk	K	120	135
Kraftens fsk	K	110 (exkl. buss)	110
Sagogrändens fsk (Nattugglan)	K	100	97
Fsk Hinden	P	120	110
Utforskarens fsk (Enögla)	P	40	43
Utforskarens fsk (Björkbacken)	P	40	41
Summa		530	536

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Enöglas placeringsområde.

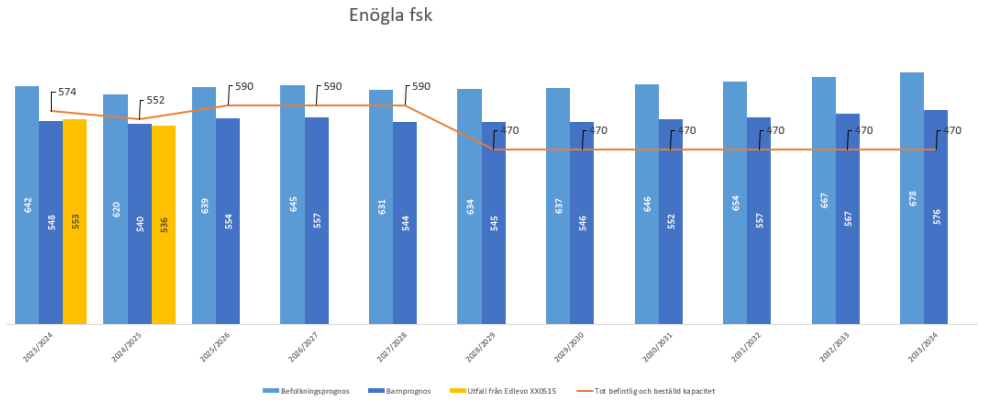

Figuren visar befolkningsutveckling under perioden 2021–2035. Notera att kapacitetsminskningen som sker 2027 är att bygglovet för Enögla förskolas paviljonger går ut, år 2025 står nybyggnation Ripans förskola klar som ersätter Sagogrändens förskola, samt att Kraftens förskolas förskolebuss har tagits ur bruk 2025 i den redovisade kapaciteten.

Lokalernas skick

Enögla förskola

De inhyrda paviljongerna upplevs trånga och ej effektiva för dagens verksamhet. Lokalerna är i gott skick.

Öppna förskolan

I de äldre paviljongerna ligger öppna förskolans verksamhet. Lokalerna är i gott skick sett utifrån åldern på byggnaden.

Sagogrändens förskola

Lokalerna är i behov av en stamrenovering, har återkommande arbetsmiljöproblem och lämpar sig ej för verksamheten.

Kraftens förskola

Byggnaden består av tre huskroppar G, H och J. Hus G fick en omfattande renovering 2016. Hus H har renoverats och hus J har fått mindre renoveringar. Byggnaden har exempelvis bytt fönster, samt kompletterats med markiser.'

Lokalerna är inte byggda för förskoleverksamhet från början vilket innebär att de inte är yteffektiva och anpassningar genomförs kontinuerligt i lokalerna.

Lokalerna har en begränsad utemiljö vilket gör det svårt att utöka i området med tanke på friyta per barn.

Planerade förändringar

Temporära:

Enögla förskola paviljonger

Enögla förskola har beviljats ett temporärt bygglov till 2027, med möjlig förlängning som längst till 2032. Då den permanenta byggnaden för Enögla förskola beräknas att stå klar efter 2027 måste bygglovet förlängas.

Permanenta:

Ripans förskola

Sagogrändens förskola med kväll-/natt och helgverksamhet kommer att flytta till en nybyggd lokal, Ripans förskola. Förskolan är placerad i närheten av befintlig förskola. Byggnationen av Ripans förskola är pågående och beräknas stå klar hösten 2025.

Enögla förskola

Förstudie för ny förskola och permanent placering för Enögla förskola har genomförts under 2024, och planeras att beslutas i april 2025. Förstudien inkluderade även att se över placering av den öppna förskolan. Förstudien rekommenderar en nybyggnation på samma tomt med samnyttjat kök tillsammans med ett vård- och omsorgsboende. Ersättningen för Enögla förskola föreslås i förstudien att stå klar 2030 för att synka tidsplanen med vård- och omsorgsboendet samt att bemöta befolkningsprognosen. Detta är en framskjutning av projektet jämfört med tidigare planer. Vid flytten avvecklas paviljongerna för Enögla förskola.

Öppna förskolan

I samma förstudie som Enögla förskola har lokal för öppna förskolan utretts. Förstudien föreslår att verksamheten stannar kvar i sina befintliga lokaler som genomgår en mindre renovering då både det geografiska läget samt lokalerna lämpar sig väl för verksamheten.

Kraftens förskola

Ett led i att hantera det lägre behovet av förskoleplatser de närmsta åren är att förskolebussen ur bruk till sommaren 2025.

3.2.3 Fjärdhundra placeringsområde

Området har en kommunal och två fristående förskolor.

Fjärdhundra förskola är byggd 2012. För att temporärt öka kapaciteten har förskolan kompletterats med en förskolebuss som tas ur bruk sommaren 2025.

Många i det här området väljer att ha sina barn inne i centralorten istället för i Fjärdhundra.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Fjärdhundra fsk	K	72 (exkl. buss)	91
Härnevi fsk	P	30	31
Vitbjörkens fsk	P	31	34
Summa		133	156

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Fjärdhundra placeringsområde.

Till hösten 2025 kommer en stor grupp gå till förskoleklass och det finns ingen större kö i dagsläget, vilket inte redovisas i figuren nedan. Bedömningen är därför att barnprognosen kommer att sjunka vid inhämtning av antal inskrivna i maj 2025. Behov av kapacitetsökning närmre 2030 och brist på platser bedöms därför vara mindre än vad figuren visar.

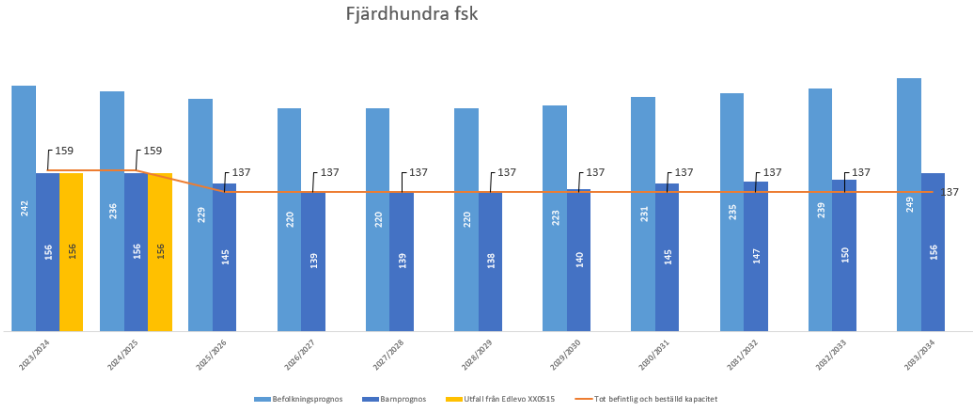

Figuren visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033. Notera att Fjärdhundra förskolas förskolebuss har tagits ur bruk 2025 i den redovisade kapaciteten.

Lokalernas skick

Fjärdhundra förskola
Fjärdhundra förskolas lokaler är i gott skick.

Planerade förändringar

Permanenta:
Fjärdhundra förskola
Ett led i att hantera det lägre behovet av förskoleplatser de närmsta åren är att förskolebussen ur bruk till sommaren 2025.

3.2.4 Grillby placeringsområde

Området har en kommunal och fristående förskola.

I dagsläget finns en privat aktör i området där detaljplanen ej medger förskoleverksamhet på fastigheten och permanent bygglov saknas.

Hösten 2021 stod den nya förskolan i Grillby klar för inflytt. Den nya förskolan är placerad bredvid skolan för att möjliggöra flexibelt lokalutnyttjande mellan skolan och förskolan om det behövs i framtiden.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Grillby fsk	K	160	110
Solstrålen fsk	P	30	32
Summa		190	142

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Grillby placeringsområde.

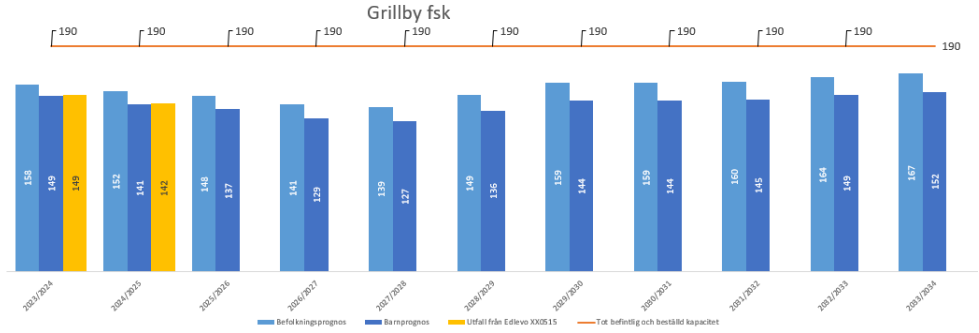

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033.

Lokalernas skick

Grillby förskola

Nybyggd förskola, inga anmärkningar.

Utemiljön kommer att förstärkas under året med bland annat grönska och lekutrustning.

Planerade förändringar

Inga planerade förändringar finns i området.

3.2.5 Hummelsta placeringsområde

Området har en kommunal och en fristående förskola.

Hummelsta förskola är den senaste typförskolan och stod klar 2022.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Hummelsta fsk	K	160	117
Uppnäsans fsk	P	22	24
Summa		182	141

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Hummelsta placeringsområde.

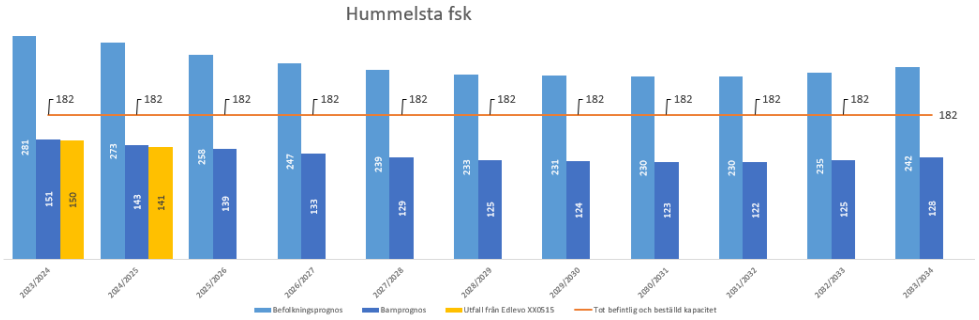

Figuren nedan visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033.

Lokalernas skick

Hummelsta förskola
Nybyggd förskola. Byggnaden är i gott skick, men har haft en del tekniska besvär som har åtgärdats det senaste året. Delar av utemiljön är fortfarande under utredning då behov av sanering på naturmarken inom förskolegården upptäcktes efter inflytt.

Planerade förändringar

Inga planerade förändringar finns i området.

3.2.6 Korsängens placeringsområde

I området finns idag tre kommunala förskolor och tre fristående.

Korsängens förskola är en typförskola och stod klar för inflytt höstterminen 2021. Förskolan placerades på den tomt där den gamla stod för att kunna ha en flexibel verksamhet och lokalutnyttjande tillsammans med skolan.

Fannalunds förskola är byggd 1989.

Storskogens förskola bedrivs sen några år tillbaka i paviljonger med temporärt bygglov till 2025, och som längst till 2032.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Fannalunds fsk	K	77	76
Storskogens fsk	K	120	45
Korsängens fsk	K	160	143
Norlandia fsk	P	87	76
Föräldrakooperativet Blixten	P	35	36
Wåga & wilja fsk	P	100	87
Summa		579	463

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Korsängens placeringsområde.

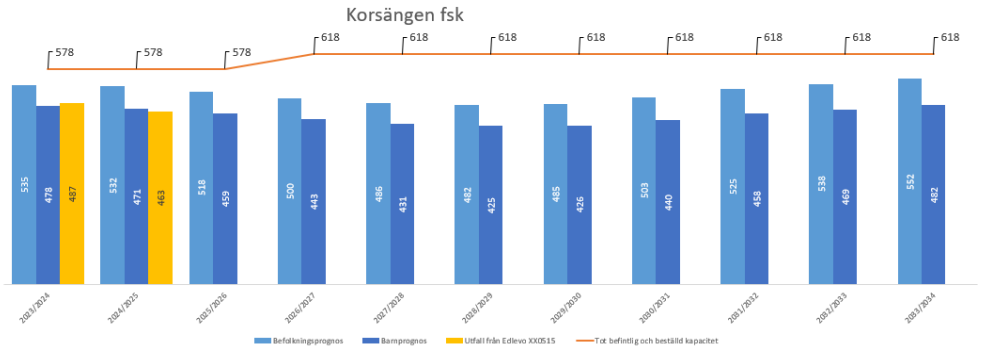

Figuren visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033. Notera att år 2026 står Storskogens förskola klar och kapaciteten ökas med 40 platser.

Lokalernas skick

Korsängens förskola

Nybyggd förskola, inga anmärkningar.

Fannalunds förskola

Lokalerna är i behov av renovering för att byta ut riskkonstruktioner. Byggnaden har haft direktverkande el, men förseddes 2022 med luft/vatten-värmepumpar.

Storskogens förskola

Lokalerna är inhyrda, och i gott skick.

Planerade förändringar

Temporära:

Fannalunds förskola

Under renoveringen av Fannalunds förskola som genomförs under våren 2025 är verksamheten evakuerad in i Storskogens förskolas paviljonger.

Storskogens förskola

Storskogens förskola bedriver idag verksamhet i inhyrda paviljonger med temporärt bygglov till 2025, och som längst till 2032. Bygglovet kommer att behöva förlängas för att nå inflyttningsdatum för den nybyggda Storskogens förskola. Paviljongerna kommer att avvecklas efter det att Storskogens förskola har flyttat ut, alternativt efter evakueringar som kommer av renoveringar av Gröngarns och Bolmörtens förskolor.

Permanenta:

Fannalunds förskola

Fannalunds förskola renoveras under våren 2025 för att bland annat byta ut riskkonstruktioner. I samband med detta byggs vissa delar om för att bättre anpassa lokalerna till verksamheten.

Storskogens förskola
Storskogens förskola kommer ersättas av en permanent förskola 2026. Ett nytt genomförandebeslut på grund av utökad budget togs våren 2024 och byggnation har påbörjats. Den nybyggda förskolan är placerad ett par hundra meter från den nuvarande förskolan.

3.2.7 Lillkyrka placeringsområde

Området har en kommunal förskola.

Lillkyrka förskola är byggd i början av 2000-talet med en större renovering 2019. Byggnaden ligger i anslutning till Lillkyrkaskolan.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Lillkyrka fsk	K	72	70
Summa		72	70

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn i Lillkyrka placeringsområde.

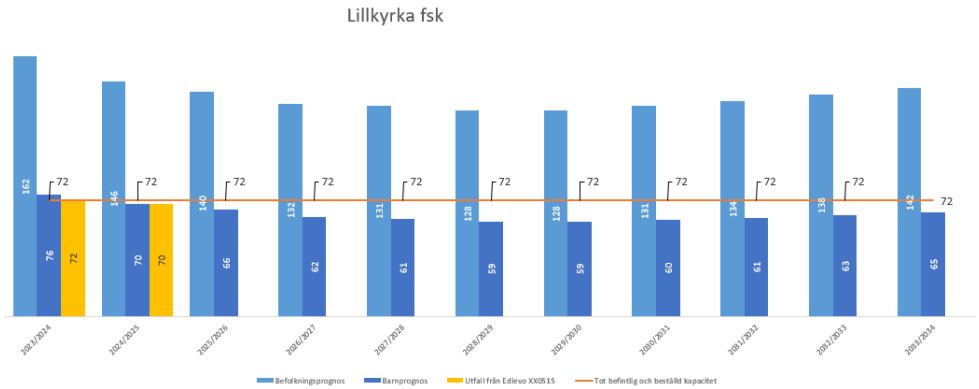

Figuren visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033. Upptagningsområdet är stort och i grafen ser vi att en stor del av familjerna i upptagningsområdet placerar sina barn på andra förskolor.

Lokalernas skick

Lillkyrka förskola
Nyrenoverad förskola sen 2019.

Det finns stora grön-och skogsområden i direkt anslutning till förskolan där det finns möjlighet att starta utegrupper om verksamheten snabbt skulle öka.

Planerade förändringar

Inga planerade förändringar finns i området.

3.2.8 Munksundets placeringsområde

Området har tre kommunala förskolor.

Gröngarns förskolor byggdes på 1980-talet.

Bolmörtens förskola byggdes på 1980-talet, och utökades 2006 med en tillbyggnad innehållande bland annat personalavdelning.

Munkkällans förskola hänger ihop med grundskolan Munkssundsskolan, och är en typförskola byggd 2018.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Munkkällans fsk	K	120	108
Gröngarns fsk	K	106	104
Bolmörtens fsk	K	80	75
Summa		306	287

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Munksundets placeringsområde.

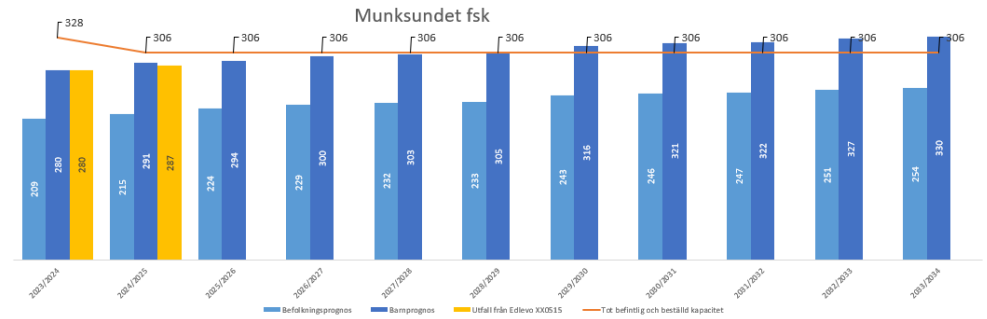

Figuren visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033. Jämfört med många andra placeringsområden visar grafen här att många från andra områden väljer att placera sina barn i dessa förskolor. Notera att 2024 togs förskolebussen på Gröngarns förskola ur bruk.

Lokalernas skick

Bolmörtens förskola
Lokalerna är i behov av underhåll och renovering för att bygga bort riskkonstruktioner. Byggnaden har haft direktverkande el, men förseddes 2022-2023 med luft/vatten-värmepumpar.

Gröngarns förskola
Gröngarns förskola är i behov av underhåll och renovering för att bygga bort riskkonstruktioner. En energikartläggning har genomförts för att hitta åtgärder som minskar energianvändningen.

Munkkällans förskola
Nybyggd förskola. Förskolan har haft problem med buller från ventilation och lukt från avlopp som har åtgärdats löpande.

Planerade förändringar

Temporära:
Bolmörtens och Gröngarns förskola
Bolmörtens och Gröngarns förskola kommer att behöva evakueras under sina renoveringar. Möjliga alternativ för evakueringslokaler ses över och kommer att planeras under 2025.

Permanenta:
Bolmörtens och Gröngarns förskola
Bolmörten och Gröngarns förskola kommer under de kommande åren att renoveras för att byta ut riskkonstruktioner. I samband med detta byggs vissa delar om för att bättre anpassa lokalerna till verksamheten. Utredning av specifikt vad som behöver anpassas genomförs under 2025.

Renoveringarna är planerade att genomföras en förskola per år, 2026–2028.

3.2.9 Romberga placeringsområde

Området har en kommunal och fyra fristående förskolor.

Lärlingen förskola består av en äldre byggnad från 1980-talet och en nyare tillbyggnad från 2017.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Lärlingen fsk	K	106	93
Enköpings Montessori fsk	P	34	31
Sävsta Ekologiska fsk	P	30	32
Sparrsätra fsk	P	20	28
Child Sport Academy	P	100	86
Summa		290	270

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i förhållande till antalet barn inom Romberga placeringsområde.

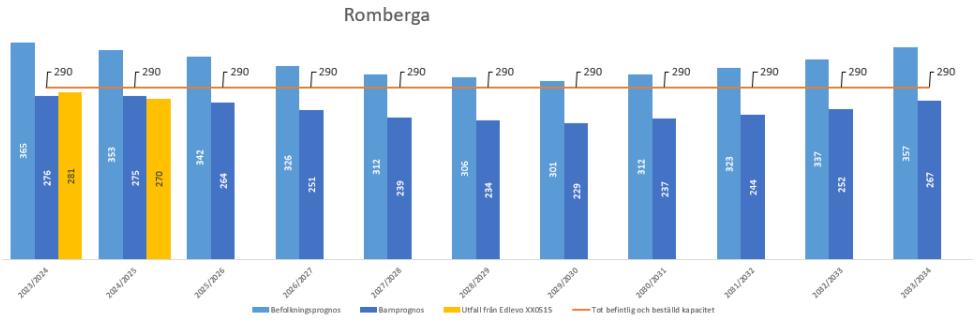

Figuren visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033. Notera att den kapacitetsökning som skedde 2022 är när Child Sport Academy öppnade.

Lokalernas skick

Lärlingens förskola
Den äldre delen av Lärlingens förskola renoverades under 2022. I samband med renoveringen byttes olika typer av riskkonstruktioner ut. Det här innebär att den äldre delen av förskolan beräknas kunna stå i 15 år eller mer innan någon större renovering behöver genomföras igen. I samband med renovering genomfördes även mindre ombyggnationer.

Planerade förändringar

Inga planerade förändringar finns i området.

3.2.10 Skolsta placeringsområde

Området har en kommunal och två fristående förskolor.

Skolsta förskola bedriver sin verksamhet i en befintlig byggnad som är ca 15 år gammal samt en kommunalt ägd paviljong från 1980-talet med temporärt bygglov till 2026, men som längst 2031.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Skolsta fsk	K	67	51
Paletten Ekolsund	P	25	25
Paletten Skolsta	P	25	24
Summa		117	100

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i mått på antalet barn inom Skolsta placeringsområde.

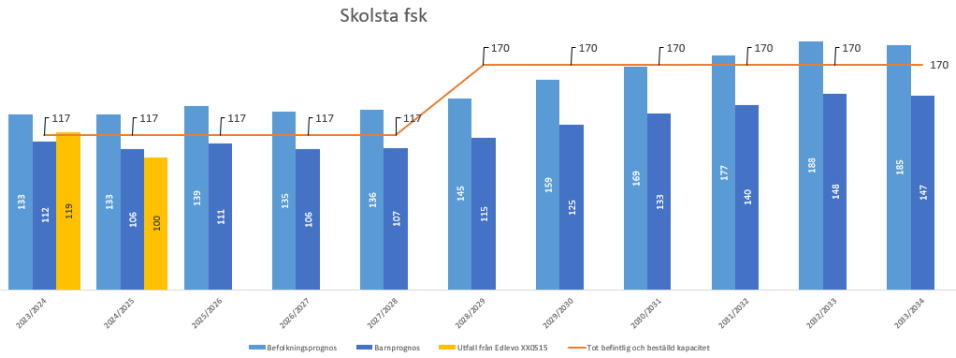

Figuren visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033. Notera att i tabellen står nybyggnation Skolsta förskola klar 2028, en förskjutning med ett år jämfört med tidigare plan.

Lokalernas skick

Skolsta förskola och paviljonger
Befintlig byggnad i bra skick, inga anmärkningar.

Planerade förändringar

Temporära:

Skolsta förskola och paviljonger
En del av Skolsta förskola bedrivs idag i en paviljong där bygglovet går ut 2026, med möjlig förlängning som längst till 2031. Paviljongens bygglov kommer att behöva förlängas tills dess att den nybyggda förskolan står på plats.

Permanenta:

Skolsta förskola nybyggnation
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutade ett beställa en ny förskola med plats för 120 barn. Efter en paus i projektet 2023 på grund av dyrare anbudssumma än budgeterat togs nya politiska beslut under våren 2024, och projektets går ut på ny upphandling under hösten 2025.

Den nya förskolan placeras i närheten av skolan för att få ett bra lokalutnyttjande och flexibilitet över tid beroende på hur barngrupperna skiftar i storlek.

I investeringsplanen för 2025-2034 planeras förskolan vara klar för inflytt 2027. En ny befolkningsprognos inväntades för att se om tidigare behov består. För att möta den nya befolkningsprognosen förskjuts färdigställande datum från 2027 till 2028. Paviljongen rivs när den nya förskolan är klar.

3.2.11 Örsundsbro placeringsområde

Området har två kommunala och två fristående förskolor.

Örsundsbro förskola är en typförskola och stod klar 2020. Förskolan är placerad bredvid skolan för att möjliggöra flexibelt lokalutnyttjande mellan skolan och förskolan om det behövs i framtiden.

Salnecke förskola är byggd i två etapper under 1980-talet.

Förskola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna maj 2024
Örsundsbro fsk	K	160	117
Salnecke fsk	K	60	62
Solrosen fsk	P	35	36
Snäckans montessori fsk	P	34	30
Summa		289	245

Sammanställning av kapacitet och lokalutnyttjande i mått på antalet barn inom Örsundsbro placeringsområde.

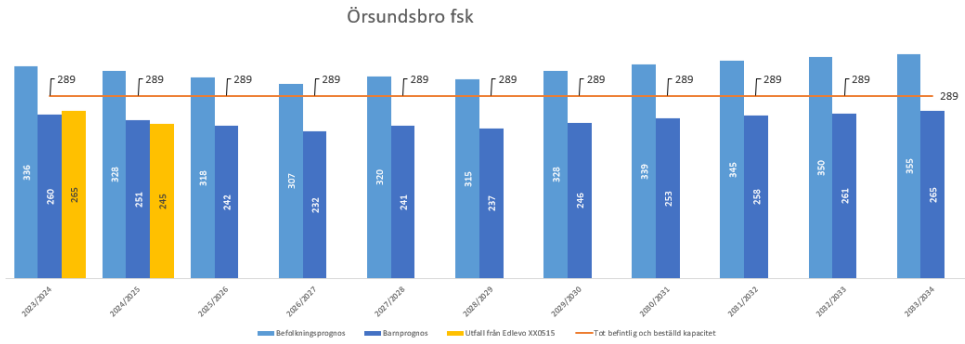

Figuren visar befolkningsutveckling under perioden 2023–2033.

Lokalernas skick

Örsundsbro förskola

Nybyggd förskola, inga anmärkningar.

Salnecke förskola

Byggnaden är i stort behov av underhåll och behöver renoveringar som bland annat bygger bort riskkonstruktioner, men även åtgärder för energieffektivisering då den idag drar stora mängder energi.

Planerade förändringar

Permanenta:

Salnecke förskola

En förstudie som skulle utreda en ersättning med nybyggnation, tillbyggnad, eller renovering i kombination med kapacitetshöjning av Salnecke förskola beställdes av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (sen januari 2025 utbildningsnämnden) december 2023. Förstudien genomfördes 2024, och planeras att beslutas i utbildningsnämnden april 2025. Projektet finns med i tidigare planer med färdigställandedatum 2029-2030.

För att möta den förändrade barnprognosen rekommenderar förstudien en renovering, ombyggnad och tillbyggnad för teknik och kök. I samband med detta anpassas ventilationen och förskolans kapacitet höjs till 80 platser. Då detta innebär en kortare byggtid än nybyggnation rekommenderas färdigställandedatumet att tidigareläggas till 2028. Detta för att minimera utökade risker för kostsamma evakueringar vid utökade fuktskador samt att minska tiden tills energieffektiviserande åtgärder kan genomföras. Evakuering av verksamheten planeras inom utbildningsförvaltningens befintliga lokaler.

3.3 Framtida utveckling och pågående projekt

För att kunna växa i takt med befolkningsökning i centrum så behöver lokalplaneringen jobba med både nyckeltal och begränsningar för att kunna tillgodosebehovet på de tomter som finns tillgängliga. Inte bara utemiljön på förskolegården måste tas i beaktande utan också hur närområdet ser ut. Tillgång till kommunala parker och grönområden i närområdet kommer bli viktigt i nybyggnationer i centrum.

Placeringen av nya förskolor behöver också ta i beaktning var familjerna bor och var de kommer att gå i skola. För att få en bra balans mellan förskolor och skolor behöver alla förskolebarn i ett område få plats på den skola i det upptagningsområde som de tillhör.

De senast byggda förskolorna har främst byggts i kransorterna. De planerade åtgärderna de närmsta tio åren fortsätter att utveckla kransorterna, med viss nybyggnation och ett antal renoveringar i tätorten. Med de föreslagna åtgärderna i denna plan så kommer behovet av lokaler sett till Enköpings kommun i stort mötas fram till 2033. Alla planerade och pågående projekt utgår ifrån faktorer så som tillfälliga bygglov, lokaler med sämre arbetsmiljö, samt behov av renoveringar.

3.3.1 Pågående projekt

I tabellen nedan redovisas samtliga planerade projekt inför Lokalförsörjningsplan 2025 samt Investeringsplan 2026-2035.

Förskola	Projekt	Verksamhetsstart	Status
Ripans förskola	Ersättning och kapacitetsökning	2025	Under byggnation
Fannalund förskola*	Renovering	2025	Under byggnation
Storskogens förskola	Ersättning och kapacitetsökning	2026	Under byggnation
Bolmörten förskola*	Renovering	2026-2028	Utredning 2025
Gröngarns förskola*	Renovering	2026-2028	Utredning 2025
Skolsta förskola	Ersättning och kapacitetsökning	2028	Upphandling hösten 2025

Salnecke förskola	Tillbyggnad, ombyggnad, renovering, och kapacitetsökning	2028	Beslut våren 2025
Enögla förskola	Ersättning och kapacitetsökning	2030	Beslut våren 2025
Rosens förskola**	Kapacitetsökning	2034	Tidigt skede, reservation av mark

* Projekten omfattas ej i Investeringsplan 2026-2035 som enskilda projekt utan genomförs som en del av årliga hyresgästanpassningsmedel samt underhållsbudget.

** Liknande resonemang som projekt Enen förskola och Tallens förskola. Se resonemang under punkt 3.3.2 Framtida möjliga projekt, för förklaring.

3.3.2 Framtida möjliga projekt

Utöver ovan nämnda projekt pågår ett kontinuerligt pussel som tar hänsyn till nuvarande befolkningsprognos och kapaciteter, men också den minskade tillgången på tillgängliga tomter i centralorten och hur befintliga tomter kan användas så effektivt som möjligt. Projekt i Investeringsplanen 2025-2034 som kan påverkas av detta är bland annat beställningarna av Rosens och Enens förskolor vars förstudier ännu inte är påbörjade.

Projekt efter befolkningsprognosens slut

Förskola	Projekt	Verksamhetsstart	Status
Enens förskola	Kapacitetsökning	2037*	Tidigt skede, reservation av mark
Tallens förskola	Kapacitetsökning	2040*	Tidigt skede, reservation av mark

*Årtalen utgår ifrån en ny kapacitetsökning på 160 platser för varje förskola, samt en marginal på 10% mellan kapacitet och behov av förskoleplatser för att möjliggöra flexibla barngrupper. Vid ersättning, en mindre storlek på förskola utifrån tomtstorlekar, eller förändringar i befintligt bestånds kapacitet, så behöver årtalen justeras. Förskolornas namn är arbetsnamn för att underlätta uppföljningen i investeringsplanen och övrig planering. De kan komma att byta namn när en mer exakt beställning genomförs.

Rosens förskola, Enens förskola och Tallens förskola
En beställning på tre förstudier gjordes 2020 av utbildning- och arbetsmarknadsnämnden (UAN 2019/775). Förstudierna skulle visa på en ersättning av Sagogrändens förskola, en ersättning av Gånsta förskola (Enens förskola i Investeringsplanen), samt en helt ny förskola centralt placerad (Rosens förskola i Investeringsplanen) fram till 2025.

Sen beställningen håller Sagogrändens förskola på att ersättas med en nybyggnation, Ripans förskola, med verksamhetsstart 2025. Gånsta förskola fick akut evakueras på grund av mögelskador och genomgick därmed en totalrenovering. En ersättning är därför inte aktuell i dagsläget.

Nuvarande befolkningsprognos visar på en minskning med ca 530 barn år 2029 jämfört med befolkningsprognosen när beställningen gjordes, 2020. Då förutsättningarna har ändrats sen beställningen gjordes ligger nu behovet av ytterligare förskoleplatser efter befolkningsprognosens slut. En ökning på ca 430 barn mellan åren 2033-2040 ger ett behov på tre helt nya förskolor med 160 platser var. Med det sagt så ökar osäkerheten ju längre fram prognosen sträcker sig.

Områden med större bostadsexpansion enligt bostadsportföljen, som inte inkluderas i befolkningsprognosen, är exempelvis Bergvreten, Korsängen, Enögla, Romberga (Myran), och Hummelsta (Vappa). Dessa områden kan vara aktuella lokaliseringar för dessa förskolor. Exakt placering kommer att ses över och specificeras i en ny förstudiebeställning.

4. Grundskola

Visualisering nya Lillsidanskolan.

4.1 Övergripande

Merparten av grundskolorna bedrivs idag i fastigheter byggda mellan 1960- och 80-talet. Renoveringar utförs kontinuerligt och även energibesparande åtgärder ses över.

Grundskolorna är i behov av fler platser för att tillgodose kommande behov samt uppfylla kravet på fritt skolval. Pågående nybyggnationer för att ersätta befintliga grundskolor är Lillsidanskolan (ersätter Enöglaskolan) som planeras tas i bruk 2026, samt Örsundsbroskolan (ersätter gamla Örsundsbroskolan) som planeras tas i bruk 2027. Förutom ovan nämnda nybyggnationerna finns det i investeringsplanen 2025-2034 kapacitetshöjande åtgärder planerat för Korsängsskolan, Bergvretenskolan, Hummelstaskolan och Skolstaskolan. Förstudie för Korsängsskolan och Bergvretenskolan är godkända och kommer börja projekteras våren -25. Kapacitetshöjande åtgärder kan även komma att behövas på Rombergaskolan och St:Ilianskolan.

I investeringsplanen 2025-2034 finns projektet att bygga en ny grundskola i tätort. Behovet av en ny grundskola finns redan idag, men med kapacitetsökningar av Bergvretensskolan och Korsängsskolan kan projektet ny grundskola skjutas på framtiden utifrån nuvarande elevprognos.
En kapacitetsökning på Rombergaskolan och St:Ilian skulle kunna göra att en ny grundskolan kan skjutas ytterligare på framtiden men det finns begränsningar både i lokal och friyta att göra det.

4.1.1 Befolkningsutveckling för barn 6–15 år 2023-2033

Antalet barn i grundskoleåldern kommer att öka med cirka 550 elever inom de kommande tio åren (2023-3033).

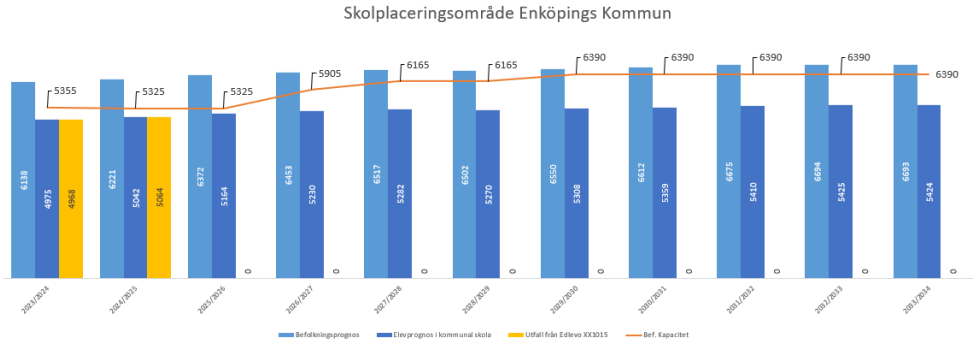

Figuren ovan visar elevprognos för elever i åldrar 6–15 år, för perioden 2023–2033. Kapacitetsökning på Bergvretenskolan med 200 platser och en kapacitetsökning på Korsängsskolan med 200 platser finns med i grafen. Obs! Friskolor är ej inkluderat i grafen.

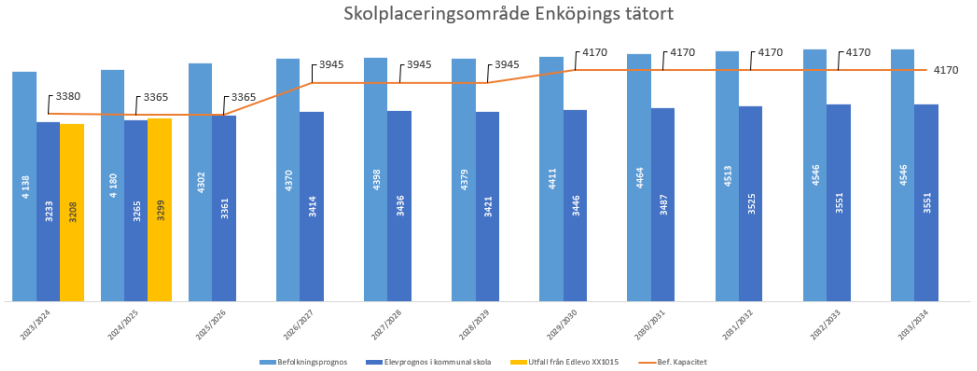

Figuren ovan visar elevprognos i Enköpings tätort mellan 2023–2033. Kapacitetsökning på Bergvretenskolan med 200 platser och en kapacitetsökning på Korsängsskolan med 200 platser finns med i grafen. Obs! Friskolor är ej inkluderat i grafen.

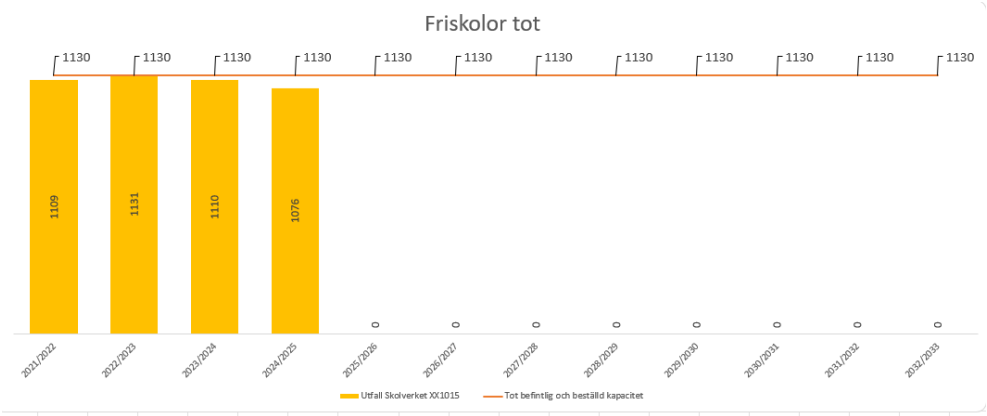

Figuren ovan visar antal inskrivna på friskolorna i Enköpings kommun mellan åren 2021-2024.

4.1.2 Kapacitet

Nedan tabeller visar på antal inskrivna i kommunala och fristående grundskolor de senaste åren, samt befintliga kapaciteter på skolorna.
Som kommunal huvudman behöver förvaltningen alltid ha i åtanke att om en fristående enhet avvecklas så måste dessa elever beredas plats i den skola som eleven har som närområdesskola.

	Antal elever 2021 utfall	**Antal elever 2022 utfall**	**Antal elever 2023 utfall**	**Antal elever 2024 utfall**
Kommunal	4681	4874	4968	5064
Fristående	1109	1131	1110	1076
Totalt	5790	6005	6078	6140

Antal elever i samtliga kommunala och fristående grundskolor, utfall september 2021-2022, oktober 2023, och oktober 2024.

Skola	Huvudman	Kapacitet	Inskrivna oktober 2024
Bergvreten (F-9)	K	775*	825
Bergvreten anpassad grundskola	K	55	44
Enögla (F-9)	K	550	581
Enögla anpassad grundskola	K	Inkluderas i Enögla F-9	39
Fjärdhundra (F-9)	K	500	364
Grillby (F-6)	K	250	185
Hummelsta (F-6)	K	280	252
Korsängen (F-9)	K	800	810
Lillkyrka (F-6)	K	170	145
Munksundsskolan (F-6)	K	420	377
Romberga (F-3)	K	280	235
Skolsta (F-6)	K	260	219
S:t Ilian (7–9)	K	540	471
Örsundsbro (F-9)	K	500	600
Entréskolan (4–9)	P	120	68
Kunskapsskolan (4–9)	P	630	592
Robinson Fanna (F-5)	P	72	72
Robinson Husberg (F-5)	P	72	81
Robinson Svedia (F-5)	P	72	84
Robinson Vårfru (6–9)	P	164	168
Summa		6530	6140 (+83 anpassad grundskola)

Kapacitet och nyckeltal för samtliga grundskolor i kommunen ht 2024.

*År 2030 minskas kapaciteten med 100 då paviljongen avvecklas

4.2 Verksamheter och lokaler - nuläge, behov och planerade åtgärder

4.2.1 Bergvretens placeringsområde

Bergvretenskolan har de senaste åren renoverats och färdigställdes 2023. I och med renoveringarna har skolan fått en något utökad kapacitet. För att klara efterfrågan i området behövs ytterligare en kapacitetsökning. Många elever från Korsängsområdet går på Bergvreten och vice versa. Vi ser även att några elever söker sig hit under pågående termin från privata aktörer. Behovet av en kapacitetsökning i området är stort.

Tillfälliga paviljonger tillkom som evakuering under renoveringarna men bygglovet har förlängts för att klara lokalbehovet tills en permanent lösning är färdigställd. En förstudie för renovering och kapacitetsökning av kök och matsal samt ytterligare en förstudie för kapacitetsökning av skolan och förstärkning av utemiljön är nu godkänd och projektering under 2025 kommer att påbörjas. När den planerade kapacitetsökningen står klar 2029 kommer skolan ha en ny kapacitet på 1000 elever.

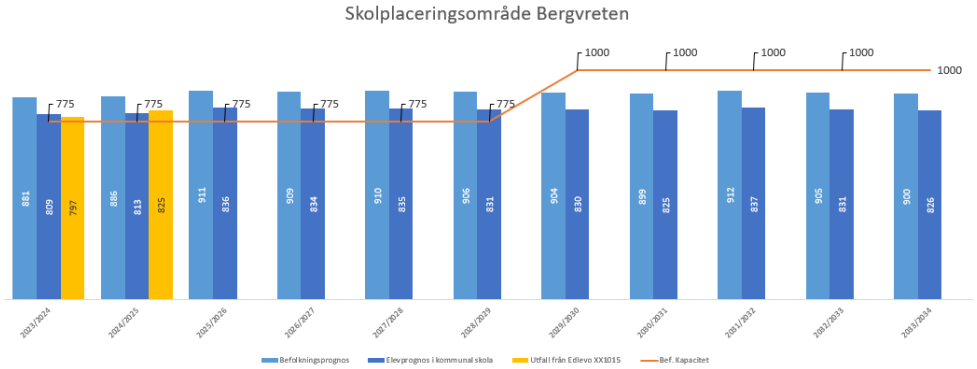

Figuren ovan visar elevprognos årskurs F-9 i Bergvretens placeringsområde under perioden 2023–2033. Grafen inkluderar den ökning som planeras vara färdigställd 2029.

Lokalernas skick

Lokalerna är gott skick och har renoverats etappvis senaste åren. Driftsunderhållet fortsätter kontinuerligt.

Köket är i behov av renovering.

Vissa salar är väldigt små och möjligheten att tillskapa större rum behöver ses över. Vissa rum är också väldigt lyhörda.

Utemiljön har fått en upprustning under året men behöver ses över i samband med nybyggnation.

Planerade förändringar

Temporära:
Paviljonger som ersätter klassrum tills den permanenta kapacitetsökningen står klar.

Permanenta:
Kapacitetsökning av kök och matsal planeras till 2027 och en kapacitetsökning av skolan och en förstärkning av utemiljön planeras till 2029.

4.2.2 Enögla placeringsområde (lokaliserad i gamla Västerledsskolans lokaler)

Enöglaskolan har bedrivit sin verksamhet i Västerledsskolan lokaler sedan 2015. Beslut togs av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden på att bygga en ny skola som ska stå klar 2026 och ha en kapacitet på 930 elever vilket även inkluderar platser för den anpassade grundskolan. Byggnationen har nu påbörjats. Området kommer att växa framöver och behovet av att ersätta skolan samt kapacitetsöka i området är stort.

Årskurs 7-9 på Munksundsskolan går till Enöglaskolan.

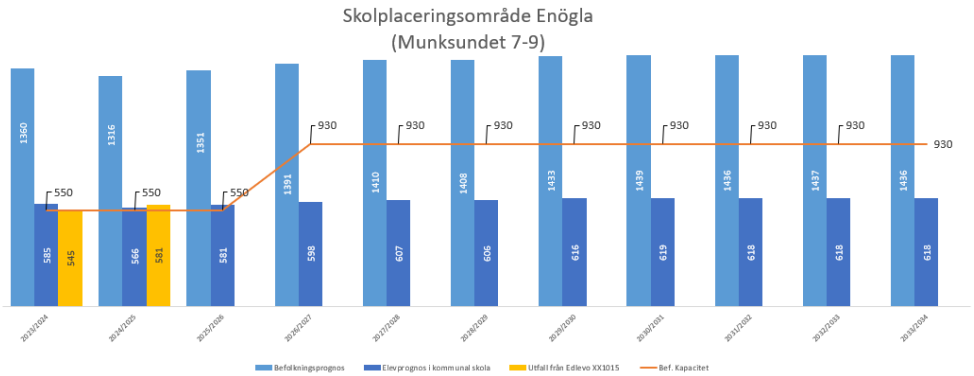

Figuren ovan visar elevprognos årskurs F-9 i Enöglas placeringsområde, samt 7-9 i Munksundet under perioden 2023–2034. Kapaciteten i grafen inkluderar även platser för anpassade grundskolan. De mörkblå och gula stapeln är dock enbart för grundskolan.

Lokalernas skick

Lokalerna är utdömda och kommer att rivas när nya skolan står klar.
Mindre anpassningar kan behöva ske av lokalen så verksamhet kan bedrivas där till 2026.

Planerade förändringar

Permanenta:
Ny grundskola med plats för 930 elever (inkl. anpassade grundskolan) kommer stå klar 2026.

4.2.3 Fjärdhundra placeringsområde

Fjärdhundraskolan har idag ett underskott på elever jämfört med antal som det finns kapacitet för. Lokaliseringen av skolan gör att det är svårt att avlasta centrala skolor. Under våren 2020 infördes omvänd skolskjuts men det är bara en handfull elever som väljer att åka ut till Fjärdhundraskolan. Skolan ser ut att klara av efterfrågan av platser de närmaste 10 åren.

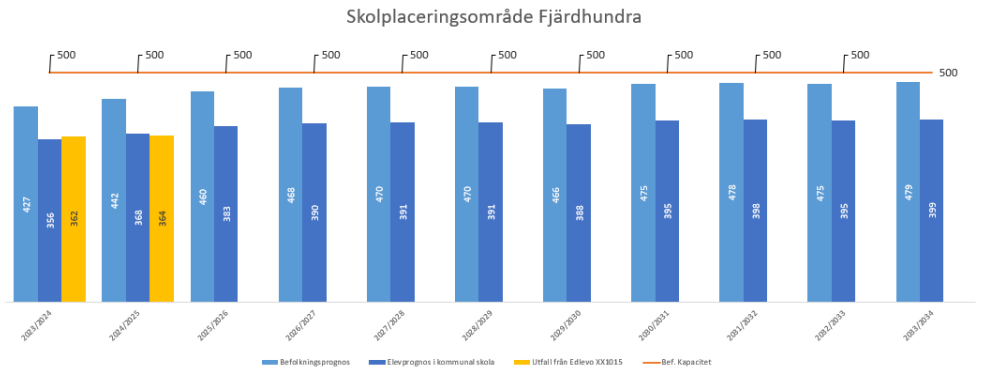

Figuren ovan visar elevprognosen årskurs F-9 under perioden 2023–2033 för Fjärdhundra placeringsområde.

Lokalernas skick

Lokalerna är av äldre modell men i gott skick. Lokalerna har renoverats etappvis senaste åren. Driftsunderhållet fortsätter kontinuerligt.
De passar bra för den verksamhet som bedrivs.
Ett arbete med att förstärka utemiljön har pågått och är nu färdigställt.
Asfaltsplanen vid parkeringen har fått stängsel så inte bollar hamnar på parkeringen. Även 2 fotbollsmål och några sittytor har tillkommit.
En av byggnaderna har fått nya markiser då de gamla vara i behov av att bytas ut. Utemiljön är nu i gott skick.

Planerade förändringar

Inga planerade förändringar finns i området.

4.2.4 Grillby placeringsområde

Skolan fick tillgång till fler klassrum 2021 när förskolan flyttade till nya lokaler. Detta gjorde att skolan har kapacitet att klara elevantalet framöver.

Sommaren 2020 påbörjades en renovering av köket och blev klar våren 2021.

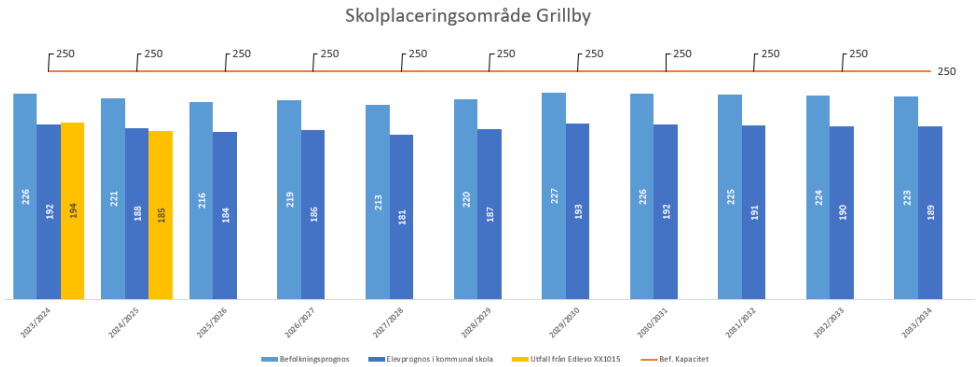

Figuren ovan visar elevprognosen årskurs F-6 under perioden 2023–2033 för Grillbys placeringsområde.

Lokalernas skick

Lokalerna är av äldre modell men i gott skick. Lokalerna har renoverats etappvis senaste åren. Driftsunderhållet fortsätter kontinuerligt.
Just nu pågår Enoffprojektet på skolan där åtgärder för att minska energianvändningen görs. I samband med detta kommer ventilationen ses över och därmed öka personbelastningen i vissa rum för att öka nyttjandegraden på dessa rum och göra dem mer ändamålsenliga.

Utemiljön/lekmiljön har förstärkts under 2023/2024 och kommer att fortsätta även under 2025 år.
Även parkeringen behöver ses över då den idag är relativt liten med få parkeringar. Själva körningen på parkeringen innebär även backning vilket är en trafikrisk. Ett rivningsbeslut gällande gamla brandstationen som ligger i anslutning till parkeringen är nu taget i Tekniska nämnden vilket gör att möjligheten att förbättra parkeringen kommer att ses över.

Planerade förändringar

Permanenta:
Utredning av förbättring av parkering genom utökning av fler parkeringar samt mer trafiksäker körning.

4.2.5 Hummelsta placeringsområde

Historiskt sett har många valt andra skolor i tätorten men under de senaste åren väljer fler att gå på Hummelstaskolan. En orsak kan vara den nya förskolan och att deras förskolebarn fortsätter att gå i området även i grundskolan. Det här innebär dock att skolans lokaler börjar bli trånga. För närvarande hyr skolan en lokal på andra sidan gatan för bl.a. bibliotek och musik.

Förskoleklasserna bedriver sin verksamhet i moduler som har blivit permanenta.

Elevantalet kommer öka mer än befintlig kapacitet. Prognosen visar på att en vidare utredning kring möjlig kapacitetsökning behövs.

Skolan har idag ca 12 helgrupprum men skulle behöva 14 + ytor för musik, bibliotek, fritids.
En del av verksamheten bedrivs idag i en extern lokal i närheten av skola.
En begränsning för kapaciteten är även köket som idag klarar ca 280 elever.
Utökas skolan mer än det kommer köket behöva tex större ugn och extra kokkärl. Själva matsalen klarar den förväntade kapaciteteten.

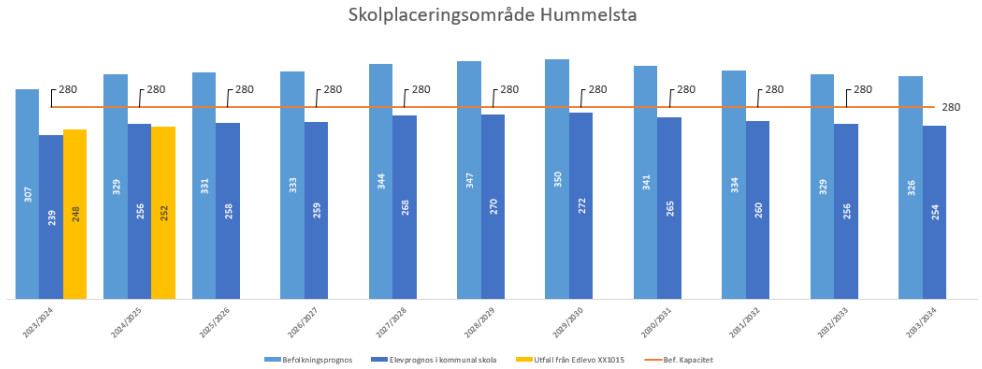

Figuren ovan visar elevprognosen årskurs F-6 under perioden 2022–2033 för Hummelstas placeringsområde. Skolan har idag 12 helgrupprum men skulle behöva 14 + yta för musik, bibliotek och fritids. Begränsas idag av kökets kapacitet som är 280.

Lokalernas skick

Lokalerna är av äldre modell men i gott skick. Lokalerna har renoverats etappvis senaste åren. Driftsunderhållet fortsätter kontinuerligt.

Den länga där förskoleklasserna bedriver sin verksamhet är moduler som blivit permanenta. Här har ventilationen setts över under 2024 och viss renovering har skett. Svårt att säga hur länge denna länga kan stå trots renovering.
De externa lokaler som nyttjas av skolan är ej ändamålsenliga och svåra att anpassa.

Mindre anpassningar har skett i utemiljön och den är nu i gott skick.

Planerade förändringar

Temporära:
Paviljonger behövs från hösten 2028 tills en permanent lösning kan finnas på plats.

Permanenta:
Förstudie beställs ht -25. Vidare dialog kring strategiska lösningar för att klara lokalbehovet framöver.

4.2.6 Korsängens placeringsområde

Korsängsskolan är en av kommunens största skolor och har under flera år utökats i närliggande lokaler. När skolan växer ytterligare har behovet av fler specialsalar uppkommit. Behovet av en kapacitetsökning i området är stort.

En förstudie om hur Nyborgsskolans C-hus bäst kan nyttjas för verksamheternas behov färdigställdes under våren 2024 och kommer att börja projekteras hösten 2024. Trots denna kapacitetsökning kan det finnas ett behov av att utöka hemkunskapen men det pågående projektet behöver stå klar för att kunna utvärdera det behovet. När den planerade kapacitetsökningen är klar kommer skolan ha en kapacitet för 1000 elever.

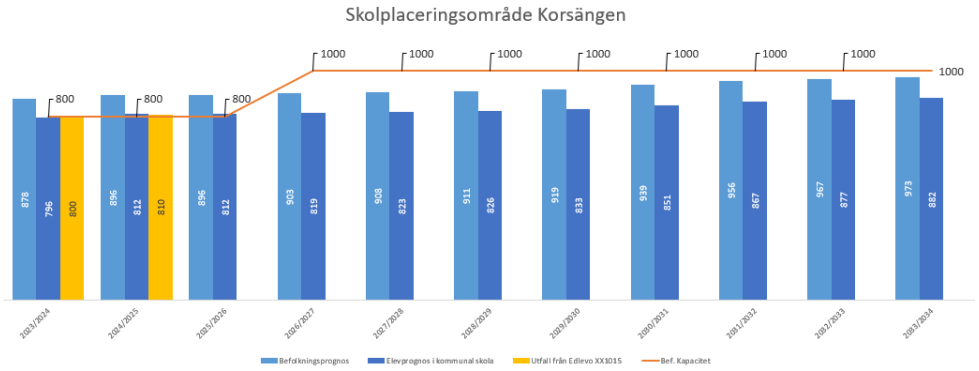

Figuren ovan visar elevprognosen årskurs F-9 i Korsängens placeringsområde under perioden 2023–2033

Lokalernas skick

Lokalerna är av äldre modell men i gott skick. Lokalerna har renoverats etappvis senaste åren. Driftsunderhållet fortsätter kontinuerligt.

Korsängsskolan är i viss mån ytineffektiv då det är en skola med långa korridorer. Byggnaden saknar även en del grupprum som är önskvärt för att kunna bedriva en bättre undervisning.

Under året har utemiljön förstärkts med bl.a en multiarena, gagarink och sittmöbler och är nu i gott skick.

Planerade förändringar

Permanenta:
Utökning i C-huset på Nyborgsskolan när gymnasiet flyttade 2024. Här kommer det finnas arbetsplatser för Modersmålsenheten, Grundskolestöd och Naturskolan. Naturskolan kommer även ha sitt material här. Rörelserum och makerspace för Korsängsskolans elever kommer tillskapas. Även de elever som tillhör central särskild undervisningsgrupp inom Grundskolestöd kommer hålla till här.

4.2.7 Lillkyrka placeringsområde

Många elever i placeringsområdet väljer att gå i en annan skola. Det kan bero på att placeringsområdet är stort, och en del elever kan ha närmare in till Enköping än till Lillkyrka och väljer därför en annan skola. Under 2019–2020 genomfördes några mindre renoveringar och ombyggnationer, exempelvis tillskapandet av några grupprum, för att öka flexibiliteten på skolan. Sett till antal klassrum klarar skolan framtida kapacitetsbehov men idag begränsas kapaciteten av personbelastningen i ventilationen. Detta håller på att ses över.

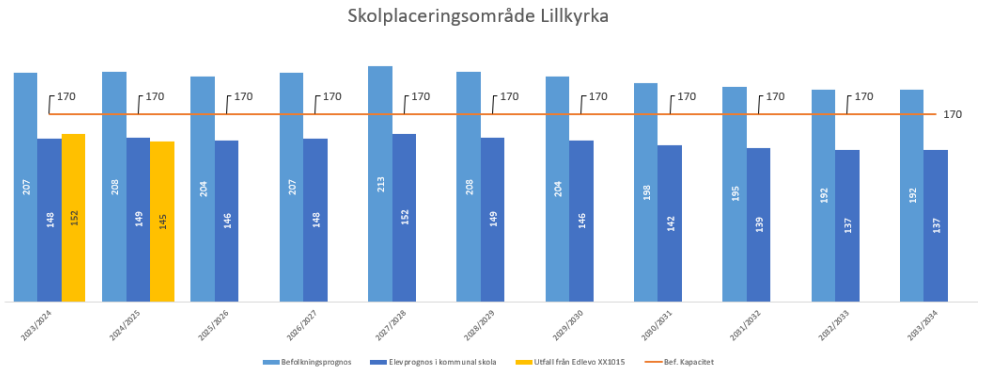

Figuren ovan visar elevprognos årskurs F-6 under perioden 2023–2033 för Lillkyrkas placeringsområde.

Lokalernas skick

Lokalerna är av äldre modell men i gott skick. Lokalerna har renoverats etappvis senaste åren. Driftsunderhållet fortsätter kontinuerligt.

En mindre anpassning av ventilationen kommer att göras hösten -24, och förberedelser ses över för större anpassningar för att ha beredskap när behovet blir aktuellt. Utemiljön är i gott skick.

Planerade förändringar

Permanenta:
Utreda kapacitetshöjande åtgärder i form av utökad ventilation.

4.2.8 Munksundets placeringsområde

Munksundsskolan flyttade in och startade sin verksamhet i den nybyggda skolan i februari 2018. Arbetet med skolgården blev färdigställt till sommaren 2018.

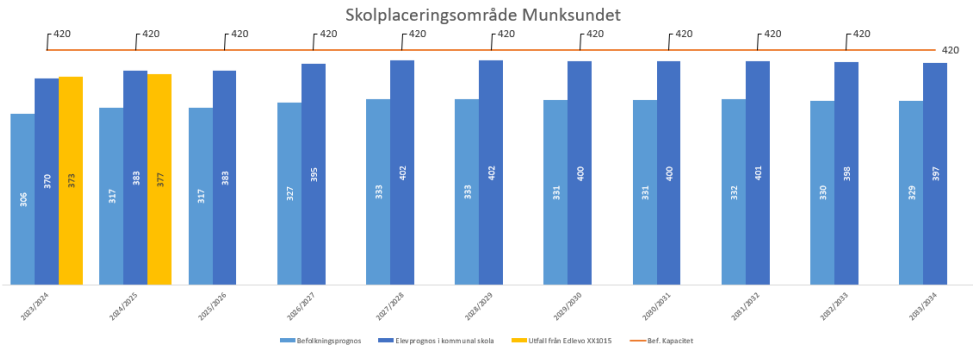

Figuren ovan visar elevprognosen årskurs F-6 i Munksundets placeringsområde under perioden 2023–2033.

Lokalernas skick

Lokalerna och utemiljön är i gott skick och möter verksamhetens behov.

Utemiljön har haft en hel del brister sedan nybyggnationen men som nu är åtgärdat.

Planerade förändringar

Inga planerade åtgärder i området.

4.2.9 Romberga placeringsområde

Från år 2020 är Rombergskolan en F-3 skola. Från årskurs 4 är upptagningsskolan St Ilianskolan. Förändringen var ett led i att lösa den platsbrist som har funnits på skolan. Byggnaden har idag en möjlig kapacitet på 280 elever, men skulle behöva kompletteras med fler grupprum för att kunna bedriva en bättre undervisning.

Utemiljön är idag väldigt begränsad till ytan enligt Boverkets rekommendation. I angränsning till skolan finns en yta som idag används av skolan under skoltid men som tillhör andra förvaltningar inom kommunen. Denna yta kommer tas över av skolan under 2025 för att öka skolans friyta.

Skolan är idag väldigt trångbodd och kapaciteten kommer behöva ses över på sikt. Skolan har idag 12 helgrupprum som skulle kunna ge plats åt 300 elever. Både köket och matsalen sätter en begränsning på ca 280 elever. Även om kökets kapacitet ökar så finns inte kapaciteteten i själva matsalen och är svår att anpassa.

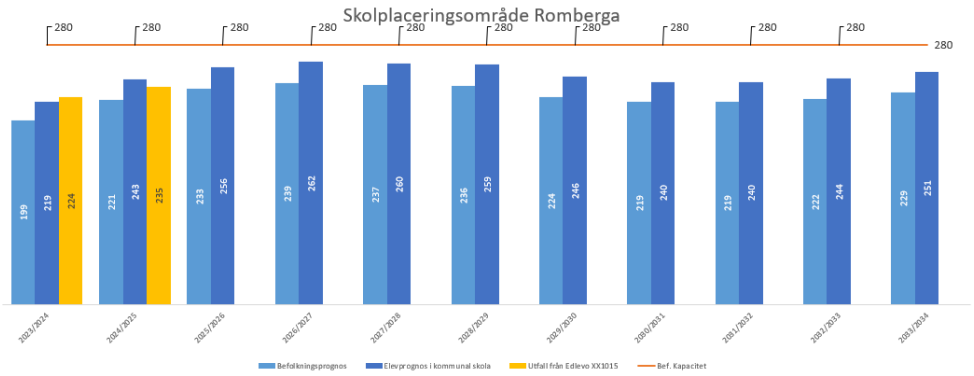

Figuren ovan visar elevprognosen årskurs F-3 i Rombergas placeringsområde under perioden 2023–2033. Skolan har idag 12 helgrupprum men begränsas av köket och matsalens kapacitet som är 280 idag.

Lokalernas skick

Lokalerna är i gott skick och har renoverats etappvis de senaste åren.
Det saknas grupprum för att kunna bedriva en bra undervisning.

Utemiljön är något begränsad men man använder närliggande område för exempelvis bollsporter. Mindre anpassningar har skett och den är nu i gott skick.

Planerade förändringar

Permanenta:
Skolan är trångbodd och kapaciteten kommer att behöva ses över på sikt.

4.2.10 Skolsta placeringsområde

Skolstaskolan är en eftertraktad skola. I området bor många som pendlar till andra orter och skolan ligger längs vägen till motorvägen. På sikt finns ett behov av kapacitetsökning.

Idag har skolan 12 helgrupprum och 2 halvgrupprum vilket ger en verksamhetskapacitet på 330 elever, men begränsas av köket då även förskolan nyttjar det. Därför är kapacitet skriven till 260.

Skolsta förskola som ligger intill Skolstaskolan är planerad att ersättas med en nybyggd förskola till 2027 enligt tidigare lokalbehovsplan, nu förskjuten till 2028. När förskolan flyttar ut var tanken att skolan skulle ta över förskolans gamla lokal för att möta lokalbehovet. När verksamheten nu har tittat närmare på sin organisation, sina lokaler och elevprognos så ser de att nuvarande lokaler kan möta lokalbehovet i alla fall närmaste 10 åren. Detta under förutsättning att en mindre omorganisation sker. Flytten innebär att skolan kan nyttja hela köket och matsalens, vilket ger en kapacitet på 330 för skolan. För att uppnå 330 i kapacitet behöver dock förskolan flytta in i nya lokaler, och ytterligare åtgärder även ses över så som friyta och kapprum. Därför föreslås att investeringen ligger kvar i investeringsplanen.

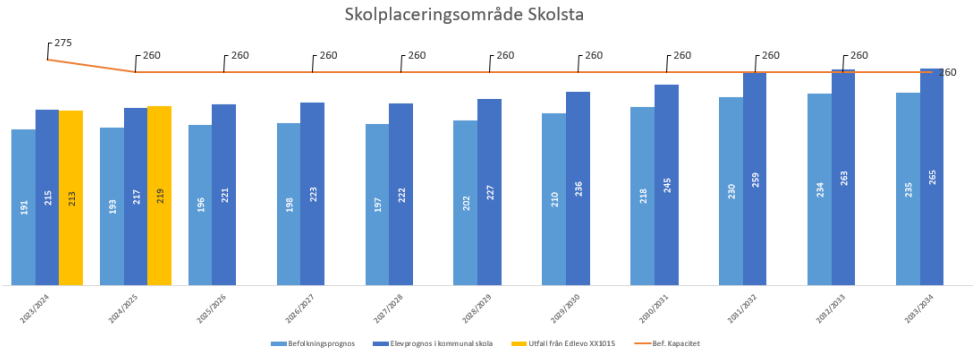

Figuren ovan visar elevprognosen årskurs F-6 under perioden 2023–2033 i Skolsta placeringsområde.

Lokalernas skick

Lokalerna är i gott skick.
Anpassningar i utemiljön gjordes under 2024.

Planerade förändringar

Permanenta: Inga planerade lokalförändringar men en utökning av friyta och kapprum kan bli aktuell på sikt.

4.2.11 S:t Ilians placeringsområde

Upptagningsområdet för S:t Ilian årskurs 7–9 är Lillkyrka, Grillby, Skolsta, Romberga och Hummelsta. För att lösa platsbristen på Rombergaskolan så togs beslutet att placera Rombergas elever årskurs 4–6 till en del av S:t Iliansskolas lokaler. Flytten skedde sommaren 2020. Under 2020 gjordes även insatser för att förstärka utemiljön för ett större åldersspann. Idag är S:t Illiansskolan klassad som en 4-9 skola.
Viss anpassning för att kapacitetsöka skolan har gjorts, bland annat genom att dela av ett rum till två.

Idag så är fördelning två helgrupper i årskurs 4-6 och fem helgrupper i årskurs 7-9. Med en organisation på tre helgrupper i årskurs 4-6 och fem helgrupper i årskurs 7-9, ca 25 elever i varje grupp, klarar skolan rent teoretiskt en kapacitet på 600 elever. Detta begränsas dock av bland annat matsalen, friytan och att skolan idag lånar ut teori- och specialsalar till andra skolor vilket gör det svårt att schemalägga. Därför är kapaciteten skriven till 540 vilket är matsalens kapacitet i dagsläget. Möjlighet till att utöka matsalen inom befintlig byggnad är under utredning vilket kan medföra en kapacitetsökning till 600.

Om det däremot blir en helgrupp till, framför allt på högstadiet, så kommer inte skolan lokaler att räcka till.

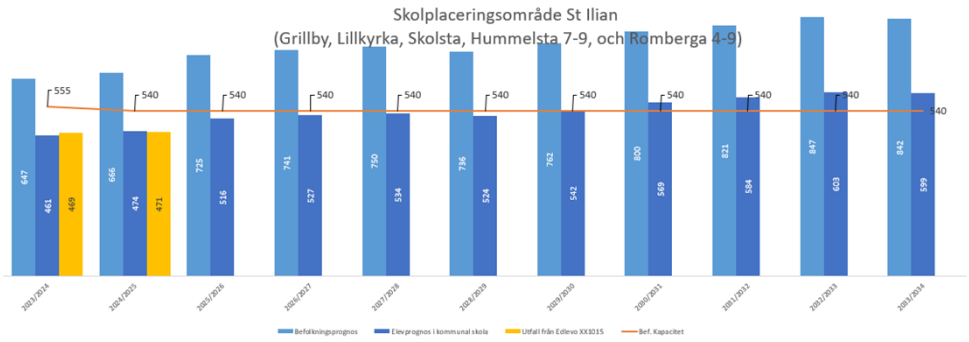

Figuren ovan visar elevprognos i S:t Ilians placeringsområde - årskurs 7-9 för Grillby, Lillkyrka, Skolsta, och Hummelsta, samt 4-9 för Romberga, under perioden 2023–2033.

Lokalernas skick

Lokalerna är av äldre modell men i gott skick. Lokalerna har renoverats etappvis senaste åren. Driftsunderhållet fortsätter kontinuerligt.

Lokalerna är relativt ytineffektiva då det är en skola med långa korridorer. Utemiljön är i gott skick.

Planerade förändringar

Permanenta: Utökning av matsalen utreds.

4.2.12 Örsundsbro placeringsområde

Örsundsbro är ett område som har goda möjligheter att växa. En viktig förutsättning för fortsatt befolkningsökning är att det finns fler skolplatser i området. En del av skolan utgörs av paviljonger och en del huskroppar är byggda på 60-talet.

I februari 2023 antogs programhandling av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för ny grundskola i Örsundsbro med planerad inflytt 2026. Den ska ersätta de befintliga byggnaderna som har nått sin tekniska livslängd och behöver kapacitetsökas. Under perioden fram tills att den nya skolan är klar kommer paviljonger och tillgång till gamla Örsundsbro förskola behövs för att lösa det ökade kapacitetsbehovet och ersätta de lokaler som ska rivas. I juni 2023 återremitterade Kommunstyrelsen ärendet vilket ledde till försening i nybyggnationen med minst ett år. Evakuering av verksamheten, och byggnationen har nu börjat och planen är nu att nya skola ska stå klar 2027. Behovet av att ersätta befintlig skola samt kapacitetsöka i området är stort.

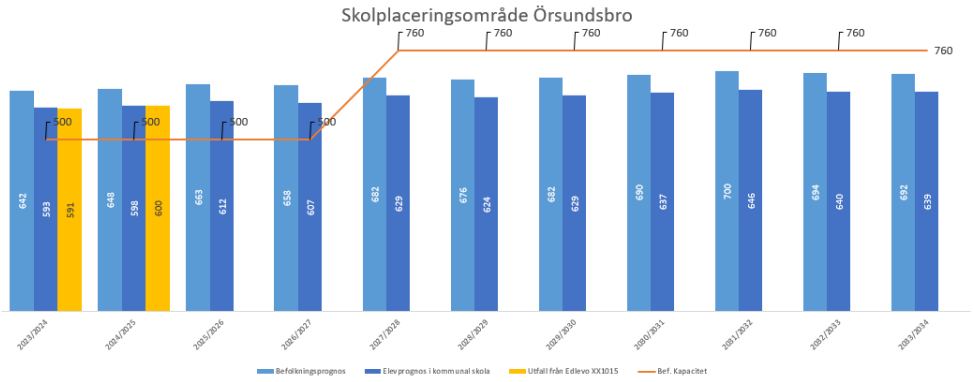

Figuren ovan visar elevprognosen årskurs F-9 samt kapaciteten under perioden 2023–2033 för Örsundsbros placeringsområde.

Lokalernas skick

Större delar av lokalerna är utdömda och kommer att rivas när nya skolan står klar. G-huset kommer dock att renoveras.

Planerade förändringar

Temporära: Evakuering i paviljonger och Örsundsbro gamla förskola under byggnationstiden.

Permanenta: Ny grundskola under byggnation med plats för 760 elever kommer att stå klar 2027.

4.2.13 Anpassad grundskola

Anpassad grundskola finns idag på två ställen: Enöglas anpassade grundskola på Enöglaskolan, och träningsskolan på Bergvretenskolan. Båda skolorna kommer flyttas till den nya Lillsidanskolan som byggs i västra Enköping och är klar för inflytt 2026. Kapaciteten på respektive skola är svår att fastställa eftersom den beror på varje elevs individuella behov. Även hur lokalerna måste anpassas till hjälpmedel etc är svåra att beräkna. Idag är anpassad träningsskola trångbodd och fram till att den nya anpassade skolan står klar har verksamheten tillfälligt utökat sin verksamhet i gamla Petterslunds förskolas lokal.

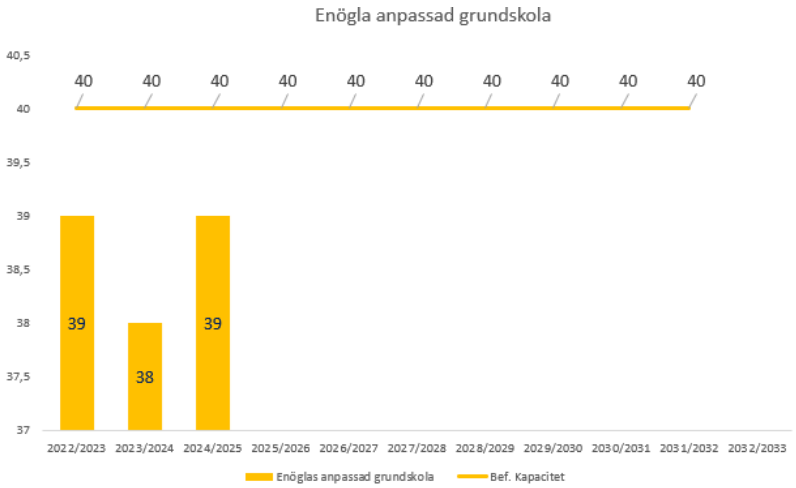

Figuren nedan visar antal inskrivna på Enögla anpassad grundskola under perioden 2022–2024.

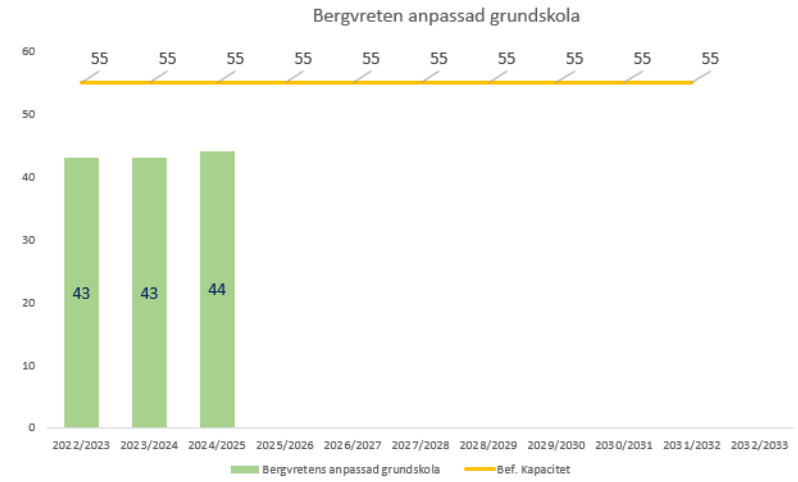

Figuren ovan visar antal inskrivna på Bergvretens anpassade träningsskola under perioden 2022–2024.

4.3 Framtida utveckling och pågående projekt

4.3.1 Framtida behov och utveckling

De senaste befolkningsprognoserna har pekat på ett kraftigt ökat barn/elevantal i Enköpings kommun – en trend som vände 2023. En ökning sker men inte alls i samma takt som tidigare. Det här påverkar det långsiktiga arbetet med lokalförsörjning.

Befolkningsökningen de senaste åren innebär ett behov av kapacitetsökning på flera av kommunens grundskolor. De grundskolorna med behov av kapacitetsökning framöver är främst Korsängsskolan, Bergvretenskolan, Hummelstaskolan. Rombergaskolan och S:t Ilianskolan kommer behöva öka sin kapacitet på sikt. Däremot ser vi att det finns en begränsning i att hitta lokalyta och friyta i de två sistnämnda. Matsalen är också svår att få till en ökning på dessa två. Skolstaskolan kan komma att behöva en ökning av friyta om Boverkets riktlinjer ska följas.

Ny grundskola
På lång sikt ökar kommunens befolkning, särskilt i tätort, och då kommer kommunens grundskolekapacitet troligtvis inte räcka till på sikt trots de kapacitetsökningar som vi nu planerar för i befintliga grundskolor.
En förstudie av 3 möjliga tomter för ny grundskolan presenterades i utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i december 2024. En tomt vid gamla Sandbroskolan, en på Korsängsfältet och en Storskogen. Ett utredningsarbete pågår kring vilken typ av grundskola som kan vara lämplig och var. Det kan behövas två mindre enheter för att klara behovet i stället för en stor som tidigare beställning visat på. Planen är att utredningen ska vara klar så att en förstudie kan beställas våren 2026 om en nybyggnation anses nödvändig. Byggnationen av en ny grundskola kommer att påverka befintliga upptagningsområden, vilket gör att dessa måste ses över och kanske ändras.

Om de redan beslutade kapacitetshöjande åtgärderna genomförs kommer det 2033 finna utrymme på ca 620 platser mellan behovet av platser och kapaciteten i kommunala skolor i tätort. Idag placeras barnen i grundskolan utifrån placeringsområden, vilket innebär att barnen har rätt till en plats i den grundskolan i det placeringsområde där de bor. Därför kan eleverna inte hänvisas till närliggande placeringsområde trots att det finns platser där.

En fristående aktör planerar en nybyggnation av sin verksamhet med 450 platser men detaljplanen är ännu ej godkänd och först efter det så kan de söka bygglov. En ytterligare fristående aktör har i början på 2025 fått godkänt från Skolverket där byggnadsprojektet innebär en kapacitetsökning på 582 platser.

Om dessa två privata aktörer genomför sina planer så kommer omprioriteringar i investeringsplanen bli nödvändiga och ny grundskola kommer att påverkas.

4.3.2 Investeringsprojekt

I investeringsbudgeten 2024 samt i planeringen för 2025–2034 finns flera investeringsprojekt.

Skola	Projekt	Verksamhetsstart	Status
Korsängen Nyborg c-hus	Ombyggnation, kapacitetsökning	HT-26	Projektering 2025
Lillsidanskolan	Nybyggnation, kapacitetsökning	HT-26	Byggnation pågår
Örsundsbroskolan	Nybyggnation, kapacitetsökning	HT-27	Evakueringslokaler placeras under 2024.
Bergvretenskolan kök och matsal	Nybyggnation, ombyggnation, kapacitetsökning	HT-27	Projektering 2025
Bergvretenskolan	Ombyggnation/renovering, kapacitetsökning	HT-29	Projektering 2025
Hummelstaskolan paviljonger	Tillfällig lösning tills permanent lösning står klar	HT-28	Förstudie beställs ht-25
Hummelstaskolan	Nybyggnation, ersättning	HT-30	Förstudie beställs ht-25
Skolstaskolan	Ombyggnation, kapacitetsökning	HT-29	Avvaktar
Ny skola Enköpings tätort*	Nybyggnation	2034**	Utredning pågår inför ny förstudie

Samtliga pågående investeringsprojekt inom grundskola.

*En förstudie för en lokaliseringsutredning är gjort och nu pågår en behovsutredning utifrån dessa tomter. Planen är att beställa en ytterligare förstudie våren 2026. En ny grundskola i tätort kan innebära att placeringsområden behöver omfördelas.

** Förutsatt att man kan kapacitetsöka Korsängen Nyborg C-hus, Bergvretenskolan som planerat och kanske även Romberga och St:Ilian på sikt. Om kapacitetsökningarna inte kan genomföras tidigareläggs projektet.

4.3.3 Framtida möjliga projekt

Projekt som ännu ej finns i investeringsplanen men kan komma att behövas på sikt. Dock finns det begränsningar i befintliga lokaler och befintlig friyta att göra detta.

Skola	Projekt	Verksamhetsstart	Status
St:Ilian	Kapacitetsökning		Avvaktar
Rombergaskolan	Kapacitetsökning		Avvaktar

5. Gymnasium

Visualisering nya Westerlundska gymnasiet.

5.1 Övergripande

I Enköping finns idag en gymnasieskola, Westerlundska gymnasiet som stod klar för inflytt i juni 2024. Det är en stor skola med plats för ca 1600 elever. Här finns även anpassad gymnasieskola som erbjuder nationellt och individuellt program.

Utöver den nybyggda skolan finns även olika lokaler för Restaurang- och livsmedelsprogrammet, Fordons- och transportprogrammet och Bygg- och anläggningsprogrammet placerad i olika lokaler i centrala delar av staden. Totalt har Westerlundska gymnasiet en kapacitet för 1750 elever.

22 % väljer att gå i gymnasium på annan ort. Siffran skiftar något då vi varje år ser en trend kring hemvändare under de första månaderna på terminen. Målet är att fler elever ska välja Westerlundska gymnasiet och då är det viktigt att i framtiden ha flexibla lokaler där det finns möjlighet att utveckla och utöka verksamheten.

	Antal elever 2020	*Antal elever 2021*	*Antal elever 2022*	*Antal elever 2023*	*Antal elever 2024*
Westerlundska gymnasiet	*1338*	*1329*	*1313*	*1393*	*1401*

Tabellen ovan visar antal inskrivna för Westerlundska gymnasiet.
Antalet elever på Westerlundska gymnasiet var i oktober 2024 1401 elever inklusive 38 elever på anpassade gymnasiet.

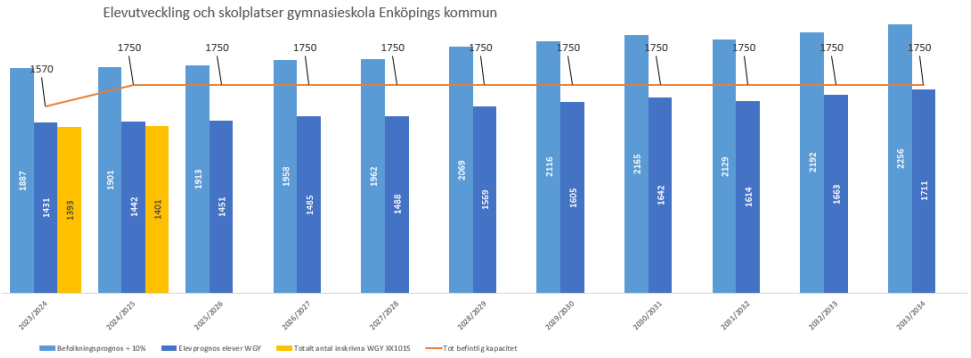

Figuren visar elevprognos för ungdomar 16–18 år, för perioden 2023–2033. Ca 22% väljer idag en annan utförare än Enköpings kommun. Notera att befolkningsprognos (ljusblå stapel) är påslagen med 10% för att ta hänsyn till att ett visst antal kommer från andra kommuner till WGY.

5.2 Verksamheter och lokaler - nuläge, behov och planerade åtgärder

5.2.1 Westerlundska gymnasiet

Lokalernas skick

Westerlundska gymnasiet

Nybyggt gymnasium, inga anmärkningar.

Bygg och anläggning

Nyborg A-hus och delar av C-huset. Lokalerna är i gott skick.

Restaurang

Extern fastighet, inga anmärkningar.

Ett eventuellt ägarskifte kan påverka prisbilden för hyran.

Fordon och transport

Extern fastighet, inga anmärkningar.

Planerade förändringar

Inga planerade förändringar finns för gymnasiet.

5.2.2 Anpassad gymnasieskola

Lokaler för anpassad gymnasieskola ligger integrerat inne i det nybyggda huset för Westerlundska gymnasiet och erbjuder 45 platser. Eleverna kommer från anpassad grundskola.

I nybyggnationen ligger också LSS verksamheten som bedrivs på eftermiddagar/kvällar/helger/lov för dessa elever.

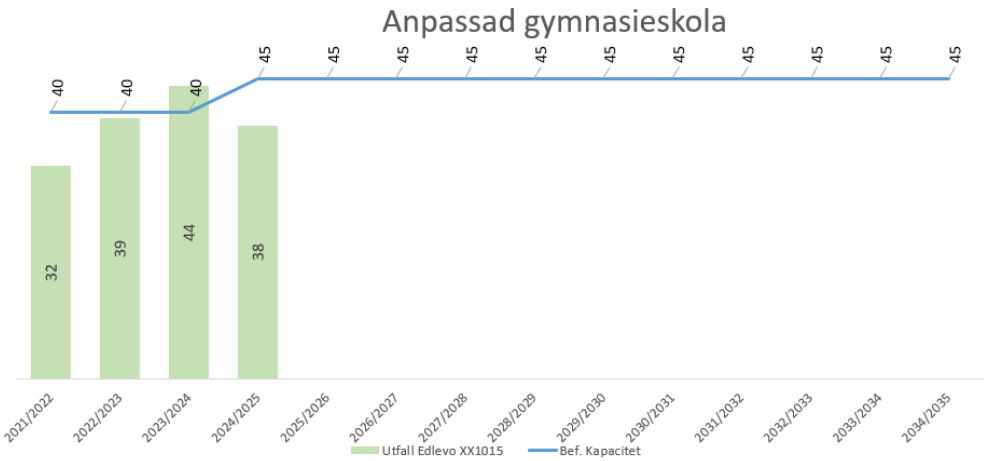

Bilden ovan visar det faktiska utfallet på anpassad gymnasieskola i oktober 2024.

6. Vuxenutbildningscentrum

6.1 Övergripande

Vuxenutbildningen befinner sig i en extern inhyrd lokal på Östra Järnvägsgatan som kallas Kompetensmagasinet. Här finns Komvux (i komvux ingår SFI, grundläggande och gymnasiala kurser samt Komvux som anpassad utbildning) Yrkeshögskolan, och Integrationsenheten. Lokalernas fulla kapacitet är nu nådd. Om ytterligare utbildningar skulle ansökas om krävs fler lokaler.

Sedan januari 2025 tillhör arbetsmarknadsenheten socialförvaltningen men sitter kvar i sina lokaler.

6.2 Verksamheter och lokaler - nuläge, behov och planerade åtgärder

6.2.1 Komvux

Lokalerna på Kompetensmagasinet är en blandning av större och mindre rum samt öppna studieytor. Här samverkar alla verksamheter för ett bättre lokalutnyttjande. Att ha alla verksamheter samlade på ett ställe skapar mer flexibilitet över åren beroende på om en del ökar/minskar i elevantal.

6.2.2 Yrkeshögskola

Yrkeshögskolan (YH) har sin verksamhet i en del av Kompetensmagasinet. YH:s elevantal kan variera från år till år beroende på vilka utbildningar som bedrivs och hur efterfrågan ser ut. Därför är det viktigt att verksamheten finns i anslutning till vuxenutbildningscentrum för att kunna samutnyttja klassrum, konferensrum, personalrum samt administration.

På fastigheten finns också en utemiljö som är en tillgång för trädgårdsmästarutbildningarna. Här kan de bygga upp och riva tillfälliga installationer och även ha längre projekt pågå utan att behöva flytta dem.

6.2.3 Integrationsenheten

Integrationsenheten har sina lokaler tillsammans med övriga vuxenutbildningen på Kompetensmagasinet. Ytorna är anpassade för arbetsplatser, mötesrum och större gemensamma ytor.

7. Sammanvägd behovsbedömning

Lokalbehovet för nedanstående åtgärdsförslag är baserade på prognosen för antal förväntade barn, elever, och vuxna för utbildningsförvaltningens verksamheter. Behovet tar även hänsyn till de kommunens mål och de nationella lagar som styr verksamheterna.

7.1 Åtgärdsförslag till Investeringsplan 2026-2035

ENHET	TOTAL NY KAPACITET	ERSÄTTNINGS-KAPACITET	KAPACITETS-ÖKNING	PREL VERKS. START	STATUS PROJEKT
RIPANS FÖRSKOLA (SAGOGRÄNDENS FÖRSKOLA)	160	100	60	2025	Byggnation pågår
STORSKOGENS FÖRSKOLA	160	120	40	2026	Byggnation pågår
SKOLSTA FÖRSKOLA	120	67	53	2028	Upphandling 2025
SALNECKE FÖRSKOLA	80	0	20	2028	Beslut våren 2025
ENÖGLA FÖRSKOLA	160	120	40	2030	Beslut våren 2025
ROSENS FÖRSKOLA	160	0	160	2034	Tidigt skede, reservation av mark
BERGVRETENSSKOLAN (KÖK/MATSAL)	1100	0	425	2027	Projektering 2025
BERGVRETENSKOLAN	1000	0	325	2029	Projektering påbörjas 2025
HUMMELSTASKOLAN PAVILJONGER	100	50	50	2028	Utredning beställs ht-25
HUMMELSTASKOLAN	350	50	70	2030	Förstudie beställs ht-25
KORSÄNGEN NYBORG C-HUS	1000	0	200	2026	Projektering 2025
LILLSIDANSKOLAN (ENÖGLASKOLAN)	930**	645	285	2026	Byggnation pågår
SKOLSTASKOLAN	0	0	0	2029	Avvaktar

ÖRSUNDSBROSKOLAN	760	500	260	2027	Byggnation pågår
NY GRUNDSKOLA TÄTORT*	1000	0	1000	2034	Utredning pågår

* Förutsatt att man kan kapacitetsöka Korsängen Nyborg C-hus, Bergvretenskolan som planerat och kanske även Romberga och St:Ilian på sikt. Om kapacitetsökningarna inte kan genomföras tidigareläggs projektet.

**Kapaciteten inkluderar platser för anpassade grundskolan.

7.1.1 Projekt efter investeringsplanens slut

ENHET	TOTAL NY KAPACITET	ERSÄTTNINGS-KAPACITET	KAPACITETS-ÖKNING	PREL VERKS. START	STATUS PROJEKT
ENENS FÖRSKOLA	160	0	160	2037	Tidigt skede, reservation av mark
TALLENS FÖRSKOLA	160	0	160	2040	Tidigt skede, reservation av mark

7.2 Troliga uppsägningar i samband med lokalförändringar

Nedan tabell visar på en sammanställning av de lokaler som har sagts upp under det senaste året eller som eventuellt kommer att sägas upp de kommande åren.

ENHET	TYP AV LOKAL	UTFLYTT	BESLUT
SAGOGRÄNDENS FÖRSKOLA, EHB	Externt inhyrda, förskolelokaler	2025	Uppsagd 2024
NATURSKOLANS LOKALER, EHB	Externt inhyrda, administrativa lokaler och förråd	2025	Uppsagd 2024
MARATONGATAN (ENAVALLEN FÖRSKOLA)	KGU och lärandearenans lokaler (tidigare förskolelokaler i sämre skick)	2026	Kan sägas upp om de inte behålls som evakueringslokal vid renoveringar av Gröngarn och Bolmörten förskola
STORSKOGENS PAVILJONGER	Förskolelokaler med temporärt bygglov	2026	Kan sägas upp om de inte behålls som evakueringslokal vid renoveringar av Gröngarn och Bolmörten förskola
FANNAGATAN (PETTERSLUND FÖRSKOLA)	Lokaler för anpassad grundskola (tidigare förskolelokaler)	2026	Sägs upp efter utflytt.
SKOLSTA FÖRSKOLA PAVILJONG	Kommunens egenägda paviljong	2028	Sägs upp och kan rivas efter flytt till nybyggnation Skolsta förskola
ÖRSUNDSBRO GAMLA FÖRSKOLA	Evakuering för Örsundsbroskolan (tidigare förskolelokaler i sämre skick)	2028	Kan sägas upp efter evakuering av Salnecke förskola
ENÖGLA PAVILJONGER	Förskolelokaler med temporärt bygglov	2030	Sägs upp och avvecklas i samband med nybyggnation Enögla förskola
HUMMELSTA SKOLBIBLIOTEK, EHB	Externt inhyrda lokaler för skolbibliotek, fritids, fritidsgård samt musiksal.	2030	Kan sägas upp om utbyggnad av Hummelstaskolan blir aktuell.

7.3 Konsekvenser om förslagna investeringar inte prioriteras

7.3.1 Förskola

Genomförs inte de föreslagna investeringarna för förskolelokaler är risken stor att kommunen på sikt inte kan erbjuda de förskoleplatser som invånarna enligt lag har rätt till. Kommunen kommer också riskera tappa den goda framförhållning av framtida förskolelokaler som Enköpings kommun möjliggjort under flertal år. Detta kan leda till kortsiktiga och kostsamma lösningar samt att det kan påverka Enköpings kommuns befolkningsmål negativt.

Enögla, Storskogen, samt Skolsta förskola har alla verksamheter som bedrivs i paviljonger med temporärt bygglov. Därför behövs permanenta lösningar för att inte riskera att kommunen ska stå utan förskoleplatser.

Salnecke förskola ligger idag i äldre lokaler med stort behov av underhåll. Byggnaden är även energikrävande och behöver större åtgärder för att nå de energikrav som behövs.

Sagogrändens förskola ligger idag i lokaler där arbetsmiljön är undermålig.

De områden där investeringsprojekt är föreslagna är även områden som är i behov av kapacitetsökning på grund av bland annat större bostadsprojekt såsom nybyggnation i Bredsand.

7.3.2 Grundskola

Genomförs inte de föreslagna investeringarna i grundskolelokaler så kommer kommunen inte kunna erbjuda den plats eleven har rätt till, enligt lag, i Enköpings kommun. Kommunen kommer heller inte kunna tillgodose det fria skolvalet. Beredskapen för förändringar om fler väljer kommunal skola i stället för en privat aktör kommer även att minska. Detta kan leda till kortsiktiga och kostsamma lösningar samt att det kan påverka Enköpings kommuns befolkningsmål negativt.

Om kapacitetshöjande åtgärder på Bergvreten- och Korsängsskolan ej genomförs blir behovet av en ny grundskola större. Arbetet med att bygga en ny grundskola är en lång process, vilket innebär att den behövda kapaciteten inte kan uppfyllas i tid.

7.4 Samverkansmöjligheter

S:t Ilianskolans lokaler samnyttjas av flertal kransortsskolor för praktisk-estetiska ämnen. Detta påverkar dock S:t Ilianskolans möjligheter att ta emot fler elever per årskurs.

Nya Lillsidanskolan kommer samnyttjas med anpassad grundskola och det finns även till en början möjligheter för kransortsskolor att nyttja salar för praktisk-estetiska ämnen.

För ett effektivt lokalutnyttjande eftersträvas samnyttjande med andra förvaltningar där så är möjligt. Redan idag samnyttjas kreativa skollokaler med exempelvis kulturskolan. Idrottshallar som hyrs av Upplevelseförvaltningen används under dagtid av skolan och hyrs på kvällar och helger till föreningslivet.

När nya lokaler planeras är ökat samnyttjande utanför skoltid en viktig planeringsförutsättning, exempelvis genom att anpassa så att lokalerna blir uthyrningsbara, men också genom att utreda möjligheten att samlokalisera med andra kommunala enheter för att kunna dela på resurser såsom lastzon, tillagningskök, personalrum odyl.

Även skolgårdarna planeras för att kunna användas även utanför skoltid och agera som ett komplement till övriga rekreationsområden och lekplatser.

Exempel på lokaler som har planerats för samnyttjande och uthyrning efter skoltid i pågående, planerade, samt nyligen avslutade lokaler är aulan, matsalen och vissa klassrum i Westerlundska gymnasiet, samt lokaler såsom makerspace och rörelserum i projektet för Nyborg C och Bergvretenskolan.

Bilaga Markbehovsplan för utbildningsnämndens lokalförsörjning

Uppskattat markbehov per åtgärd är baserat på följande nyckeltal (per verksamhetstyp):

Förskola

- Byggnad: 12.5kvm/barn i två våningar
- Friyta: 40kvm/barn

Grundskola

- Byggnad: 12.5kvm/elev i två våningar
- Friyta: 30kvm/elev

ÅTGÄRD	BARN-/ELEVANTAL	YTBEHOV FRIYTA+TRANSPORT	YTBEHOV MARK, TOTALT
ROSENS FÖRSKOLA*	160	7400	9000
ENENS FÖRSKOLA*	160	7400	9000
TALLENS FÖRSKOLA*	160	7400	9000
NY GRUNDSKOLA**	1000	32000	40000

*Storleken visar på ungefärlig maximal tomtstorlek.

** Storleken visar på ungefärlig maximal tomtstorlek. Kapacitet visar på en skola för F-9. Beroende på vald lägesplacering kan tomtbehovet delas upp i två storlekar, samt behöva inkludera storlek för sporthall (se lokalbehovsplan för upplevelseförvaltningen).

ENKÖPINGS KOMMUN